

A Debreceni Református Kollégium

Dóczy Gimnáziumának

Pedagógiai Programja

Debrecen, 2020

TARTALOM

BEVEZETÉS.....	5
Iskolánk küldetésnyilatkozata	5
Iskolai oktató és nevelőmunkánk célkitűzései.....	6
Az iskola egyházi jellege és lelki élete	7
1. Nevelési program	8
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	8
1.1.1. Pedagógiai alapelvek	8
1.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja	10
1.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai	11
1.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eljárásai, eszközei	13
1.2. Munkaköri leírások.....	15
1.2.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	15
1.2.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	17
1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	18
1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	23
1.4.1. Az iskolai egészségfejlesztés feladatai	23
1.4.2. Az iskolai egészségfejlesztés alapelvei, célja	23
1.4.3. Az egészségfejlesztés fő területei	24
1.4.4. Az egészségfejlesztési program formái, színterei.....	24
1.4.5. Az iskolai egészségfejlesztésben részt vevők	24
1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	25
1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők.....	26
1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók	27
1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók.....	28
1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás	29
1.5.5. A tanulási kudarcot megélt tanulók felzárkóztatása	32
1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	33
1.7. Kapcsolattartás a szülőkkel, szülői tanács	37
1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei	38
1.8.1. Tanulmányok alatti vizsgák	38
1.8.2. Osztályozó vizsgák.....	41
1.8.3. Különbözeti vizsgák.....	42

1.8.4. Javító vizsgák.....	42
1.8.5. Pótlóvizsgák	43
1.8.6. Érettségi vizsgák	43
1.9. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	43
1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	45
2. Az iskola helyi tanterve.....	46
2.1. A debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziuma kerettanterve	46
2.2. A választott kerettanterv feletti óraszám.....	49
2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások továbbá ezek esetében a pedagógus választás szabályai	58
2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	60
2.5. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások	61
2.6. A tankönyvválasztás elvei.....	61
2.7. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	62
2.7.1 A kulcskompetenciák fejlesztése	62
2.7.2 Kiemelt fejlesztési feladatok.....	71
2.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	80
2.8.1 A mindennapos testnevelés, testmozgás.....	80
2.8.2. A tanulók fizikai állapotának mérése	81
2.9. Érettségi vizsgatárgyak.....	82
2.10. Értékelés	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.10.1 Az írásbeli ellenőrzés általános elvei:	84
2.10.2. Értékelés.....	85
2.11. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	86
2.12. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	87
A tanulók magatartásának értékelése	87
A tanulók szorgalmának értékelése.....	88
2.13. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	89
2.14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	89
2.15. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elemek	91
2.16. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek.....	91
2.17. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek	94

3.	Az intézmény külső kapcsolatai	95
3.1.	Kapcsolat a fenntartóval és az egyházi szervekkel.....	95
3.2.	Kapcsolattartás az önkormányzati, állami szervekkel	96
3.3.	Kapcsolattartás a református iskolákkal	96

BEVEZETÉS

Iskolánk küldetésnyilatkozata

A Debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziumában mint középfokú oktatási intézményben alapvetően fontosnak és meghatározónak tartjuk a Jézus Krisztus missziói parancsából kiemelt részletet: „Tegyetek tanítvánnyá minden népet...” (Máté 28,19). Ez az alapja az intézményünkben folyó oktató és nevelő munkánknak. Ennek megfelelően iskolánk világnézetiileg elkötelezett református keresztyén intézmény, a hitbeli értékek megélésére és továbbadására törekszik. Munkánkkal segíteni szeretnénk a szülőket és a gyülekezeteket a gyermekük keresztelesekor tett ígéretük valóra váltásában, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, „hogya ha majd felnő, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt”.

A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló (lehetőleg református) pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni tanítványaikat.

A Biblia Igéje alapján hisszük, hogy mindenkinek vannak Istentől kapott képességei, talentumai, melyeket tudatosan igyekszünk kibontakoztatni, fejleszteni, Istentől megáldott hasznos célok felé terelni.

Reformátoraink vallották, hogy nemcsak az egyénnek, hanem egész közösségeknek, népeknek is Istentől rendelt küldetésük van. A református iskola ennek jegyében osztozott és osztozik a nemzeti sorskérdésekben. Ez azt is jelenti, hogy alapvetőnek tartjuk a nemzeti értékek, hagyományok tudatosítását és ápolását, a magyarságtudatra való folyamatos, a különböző évfolyamú diákok értési fokának megfelelő nevelést. Nemcsak az erre különösen alkalmas szaktárgyi órákon – magyar nyelv és irodalom, történelem, ének, művészettörténet –, hanem minden más, órán és iskolán kívüli alkalmon, rendezvényen is.

Nemzeti ünnepeink méltó köszöntését ebből a szempontból is különösen hangsúlyosnak tartjuk, de más jellegű iskolai és iskolán kívüli megemlékezéseken is érvényesíteni igyekszünk ezt az alapelvünket. A hagyományápoláshoz, illetve -teremtéshez tartozik ugyanakkor iskolánkban az önképzőköri és a művészeti tevékenység, és a különböző szakkörök munkája.

Pál apostolnak a rómaiakhoz írott leveléből (9,16) választottuk igei jelmondatunkat: „nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.” Tudatában vagyunk annak, hogy nem önmagában a mi tanári munkánk eredményezi az Isten szerinti változást, ugyanakkor meggyőződéssel hisszük azt is, hogy a hitből fakadó engedelmes szolgálat nem marad hiábavaló.

Egyházi fenntartású református gimnáziumként döntő többségében református vallású gyermekek hitben való nevelését és oktatását végezzük, de más történelmi egyházakhoz tartozó növendékek felé is nyitottak vagyunk.

Iskolai oktató és nevelőmunkánk célkitűzései

Alapvető nevelési célkitűzésünk, hogy református tanulóinkat az élet viszonyosságai közepette hitben megálló, gyülekezeteinkben jó szívvvel szolgáló művelt, jellemes emberekké tegyük, nem református növendékeinket pedig saját felekezetük hasznos tagjaivá és református értékeinket megbecsülő hívő emberségre segítsük.

Nevelési és oktatási célunk, hogy tanulóinkat Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré formáljuk, akik készek az örökölt és jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni és továbbadni.

Kiemelten fontos célunknak tekintjük a ránk bízott tanulók tehetségének kibontakoztatását, a képességek és kulcskompetenciák – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztését.

Tanítványainkat az önmaguk iránti igényességre kívánjuk nevelni, rendre, önfegyelemre szoktatni.

Célkitűzésünk a jövőre nézve az is, hogy munkánk által Debrecen reformátusságának szellemi központjává legyünk. Misszióinkat – mely hívő ember számára az evangélium hirdetése – az oktatói, nevelői munkánkon keresztül szeretnénk megvalósítani. Nevelési elveinket az oktatásban, illetve a tanítás utáni alkalmainkon kell a gyakorlatba ültetnünk.

Alapvető törekvésünk a református szellemiség és a nemzeti identitástudat erősítése, elsajátíttatása is. A lemondást és a türelem is ismerő és vállaló puritán magatartásforma megismertetésén fáradozunk a Dóczi Leánynevelő Intézet hagyományaihoz méltó módon. Ugyanakkor e jelen világból sem szeretnénk kivenni diákjainkat; nem követelünk fölösleges és idejétmúlt dolgokat tőlük, hiszen akkor nem tudnak majd sikeresen eligazodni a társadalom útvesztőiben.

Bátorítjuk diákjainkat a minél több élő idegen nyelv elsajátítására. Ismerjék meg más népek, nemzetek értékeit, kultúráját, igyekezzenek tanulni tőlük, képviseljék közöttük saját értékeinket, törekedjenek a jó kapcsolatok és a kölcsönös tisztelet és megbecsülés kialakítására.

Végző soron oktatói munkánkkal azt szeretnénk elérni, hogy tanulóink rendelkezzenek az életben alkalmazható korszerű tudással, sajátítsák el az élethosszig tartó tanulás képességét, a személyes boldoguláshoz szükséges kompetenciákat és képesek legyenek a társadalomba való sikeres beilleszkedésre. Váljanak a sikereknek örülő és értük Istennek hálát adó, a kudarcokat méltósággal elviselő, harmonikus, magukkal és a környezetükkel békességre törekvő érett, felnőtt emberekké!

Az iskola egyházi jellege és lelki élete

Iskolánk a Debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziuma folyamatosan kapcsolatot tart fenn a Debrecenben és környékén élő református gyülekezetekkel, azok lelkipásztoraival, valamint a helyi keresztyén felekezetek képviselőivel.

Iskolánk vezérigéjéhez igazodva valljuk és gyakoroljuk hitünket az alábbiakban leírtak szerint:

**„...Nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.
(Római lev. 9,16)**

1. Gyülekezeti kapcsolataink gyakorlásának főbb színterei, helyszínei, alkalmai:

- 1.1 Állandó istentiszteleteink helyszíne a Kossuth utcai Református Templom (Verestemplom) itt tartjuk a tanévnyitó, ballagási, ünnepi kibocsátó, és tanévzáró istentiszteleteinket.
- 1.2 Fontosabb ünnepeink helyszíne az Oratórium vagy a Nagytemplom, így a DRK Titkárságával, valamint a Debrecen-Nagytemplomi Egyházközséggel is kapcsolatban vagyunk.

1.3 Emellett fontos számunkra a Kistemplomi-Ispotályi Református Egyházközséggel való kapcsolattartás, hiszen a Matula-napokon minden évben nyitó vagy záró családi istentiszteleten veszünk részt a Kistemplomban a gyülekezettel együtt, ahol műsorral is szolgálnak diákjaink (osztályok).

1.4 Az első félévben általában november hónap első vasárnapján osztályonként/évfolyamonként gyülekezeti napon, gyülekezet-látogatáson veszünk részt, ahol diákjaink beszámolóval, illetve műsorral szolgálnak. Egyidejűleg több gyülekezetet látogatunk meg.

1.5 Tavasszal, még a ballagás előtti időszakban a 12. évfolyamos, **végzős diákjaink** lelkes szülei vendég igehirdetőként szolgálnak közöttünk hétkezdő istentiszteleteinken. Ezek a szolgálatok mindig kölcsönösen emlékeztetők és áldásosak egész közösségünk számára. Ezzel is ápoljuk a személyes és a gyülekezetek közötti kapcsolatot egyaránt.

1.6 A tanév végi osztálykirándulásokon is szorgalmazzuk, hogy az osztályok ellátogassanak a helyi gyülekezet templomába vagy istentiszteletére is.

1.7 Újabb formái gyülekezeti kapcsolatainknak az Iskolai Közösségi Szolgálat terén kötött megállapodások.

Iskolánk egész közössége törekszik arra, hogy a személyes gyülekezeti kapcsolatokat is minél jobban ápolja. A Debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziumának minden diákja és tanára tagja valamelyik gyülekezetnek.

Egyedül Istené a dicsőség!

1. Nevelési program

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. Pedagógiai alapelvek

A diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra. A református iskola keresztyén közösség, s hitvalló pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják formálni tanítványaikat.

A Debreceni Református Kollégium ősi jelmondata: Orando et laborando. A Debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziuma is az imádkozva és dolgozva elvét vallva fogalmazza meg legfontosabb alapelveit:

- A szószék és a katedra közös célt szolgál.
- Isten személyesen szólítja meg az embert, a tanárnak tudnia kell, hogy minden diák önálló, külön személyiség, s így mindenkihez külön út vezet.
- A Teremtő talentumokkal ajándékozta meg az embert. Az iskola feladata, hogy segítse a gyermeket ennek felismerésében, s ráébressze az ezzel járó felelősségre, s úgy oktassa és nevelje a rábízott tehetségeket, hogy azok tanulmányaik végeztével minél magasabb szintre jussanak.
- Nagyon fontosnak tartjuk a tudatos erkölcsiségre való nevelést. Olyan közösséget akarunk formálni, amely tiszteli az értékeket, megkülönbözteti a helyest a helytelentől, s képes a jó mellett dönteni. Arra törekszünk, hogy közösségünk minden tagját az istenszeretetből következő felelősségtudat és a felelősségvállalás jellemezze.
- Nagyon fontosnak tartjuk nemzeti és iskolai hagyományaink ápolását, a magyarságtudat őrzését, erősítését, nemzeti és egyházi ünnepeink méltó megünneplését.
- Fontos alapelv, hogy oktató-nevelő munkánk során lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Minden oktató-nevelő tevékenységünket a gyermek okos szeretete hassa át.
- Az iskola valamennyi dolgozója és tanulója kölcsönösen tiszteletben tartja munka- és tanulótársai méltóságát.
- A tanulókkal szemben nyilvánuljon meg a pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság.
- Alapvető fontosságúnak tartjuk a kulcskompetenciák kialakítását, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kiművelését.
- Fontos, hogy a követelmények belső igénnyé váljanak. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.
- A nevelésben - különösen a kezdeti periódusokban - fokozott szerepe van a rendszerességnek, egy megszokott és jól követhető ritmus kialakításának. Ennek kitüntetett figyelmet szentelünk.

- Igényesen meghatározzuk a követelményrendszert, melyet következetesen végrehajtunk.

1.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja

- Gimnáziumunk tudatosan vállalja Debrecen és térsége református értelmiségének oktatását és nevelését. Misszióinkat - mely hívő ember számára az evangélium hirdetése – az oktatás révén szeretnénk megvalósítani, erősítve ezzel egyházunkat.
 - Diákjainkkal megismertetjük a keresztyénség biblikus tanításait és hagyományait, s elsajátíttatjuk az ezekből fakadó erkölcsi normákat és értékeket.
 - Segítségnyújtás abban a folyamatban, hogy diákjaink a keresztyén értékekre építve művelt emberré, gazdag, fogékony személyiséggé, Istent és embertársaikat szerető, hitvalló, felelős polgárrá, tisztességes, alkotásra és boldogságra képes emberekké váljanak.
- Az iskola valamennyi tanulója szerezzon olyan általános középszintű képzettséget, mely alapja a sikeres érettségi vizsgának.
 - Az arra alkalmas diákokat minél szélesebb körben készítse föl felsőfokú tanulmányokra.
 - Az iskola diákjai szerezzenek olyan, a keresztyén értékeket is magába foglaló általános műveltséget, mely őket alkalmassá teszi nemcsak a társadalmi, hanem az egyházi közéletben való eligazodásra és helytállásra is.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
 - A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában korszerű, magas szakmai színvonalú, ugyanakkor megbízható és időtálló ismereteket közvetíteni, alapvető képességeket és alapkészségeket fejleszteni.
 - A szellemi képességek kibontakoztatása mellett tanulóinkat az élet tiszteletére, a természet szeretetére nevelni, fizikai erőnlétük, mentális egészségük fejlesztésére ösztönözni.
 - A tanulási tevékenységek közben a tanulói közösségben való lét során fejleszteni a diákok önismeretét, együttműködési készségét, akaraterejét, segítőkészségét, együttérzését, empátiáját.

- A diákok kudarc- és sikertűrő készségeit fejleszteni. A tanuló legyen képes az asszertív (egészségesen önértékesítő) viselkedésre, de tanulja meg az önuralmat és a toleranciát is.
- Kimunkálni a tanulóknál az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkorának, fejlettségi fokának, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlesztjük a tanulók önálló problémamegoldó készségét, kritikai gondolkodását és kreativitását.
- Nevelési elveinket az oktatás keretében, illetve a tanítás utáni alkalmakon kell megvalósítanunk. Szeretnénk, ha a szülők ebben partnerek lennének, azzal együtt, hogy a nevelés elsődleges színterének a családot tekintjük.
- Természetesnek tartjuk, hogy az iskolában mint oktatási-nevelési színtéren a diákok és a tanárok kölcsönösen formálják egymást. Fontos a pedagógusok személyes példaadása.
- Azon munkálkodunk, hogy az informatika alkalmazása és az idegen nyelvek tanulása iránti igény fejlesztése is járuljon hozzá az alapképesség kialakításához.
- Magyarságunk gyökereinek megismertetése (nyelv, történelem, magyarságtudat)
- Hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése, élővé tétele

Végül soron nevelési, oktatási célunk a sikereknek örülni, és értük Istennek hálaát adni, a kudarcokat méltósággal elviselő, harmonikus, magával és a környezetével békességre törekvő személyiség formálása. Ennek érdekében az iskola elvárja, hogy diákjai a fenti pedagógiai program alapelveivel azonosulva a Gimnázium házirendjének szellemében éljenek és dolgozzanak. Mindehhez kéri és igényli a szülők együttműködő támogatását.

1.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

- Bibliai ismeretek és a keresztyén élet etikájának összehangolása a hétköznapi kihívásaival, életkori konfliktusok és az oktatás-nevelés során megjelenő feszültségek kezelése, önismeret-fejlesztés, alkalmazkodási készség növelése és a nyílt, tudatos kommunikáció támogatása.
- Iskolai gyülekezet építése, amelyben a tanulók az egymásért vállalt felelősség öröme is átélhetik

- Olyan keresztyén közösség megteremtése, amely a fiatalok hitben való megerősödéséhez, nemzeti hovatartozásuk vállalásához lelki-erkölcsi példát, támaszt és keretet ad.
- A pedagógiai munka középpontjában a személyiség harmonikus fejlesztése, az egyénre szabott nevelésre való törekvés álljon, s a pedagógus támogassa az egyéni képességek kibontakoztatását.
- A pedagógus legyen képes a tanulói érdeklődésre épített motivációjával fejleszteni a diákban a felelősségtudatot, kitartást.
- A pedagógiai folyamatban a tanár alkalmazza a kooperatív tanulási technikát és a differenciálást mind a feladatok kiadásában, mind a számonkérésben, ellenőrzésben.
- A pedagógus működjön közre a tanulási hátránnyal érkezők felzárkóztatásában.
- A pedagógus fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését.
- A pedagógus tehetséggondozó programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- A pedagógus segítse elő a személyes meggyőződés, keresztyén világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Tudatosítani kell a diákokban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket.
- Fontos feladat a természeti és a társadalmi környezettel való harmonikus kapcsolat elősegítése, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.
- Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.
- Kellő figyelmet kell fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy a tanulók tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

- A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése válják meghatározóvá: tudjanak globálisan gondolkodni és lokálisan cselekedni.
 - A tanulók kapjanak folyamatos visszajelzést a tanulmányi teljesítményükről és magatartásuk minősítéséről.
 - Örömet adó életvitel csak egészségesen, káros szenvedélyek nélkül képzelhető el.
- A köznevelési törvény közoktatási intézményben és iskolai rendezvényen tiltja a dohányzást, valamint az alkohol és drog fogyasztást. Ez a kérdés a családi és az iskolai nevelés összhangját igényli. Ismeretterjesztő előadásokkal, orvosi véleményekkel folytatjuk a meggyőző munkát. Igyekszünk elérni, hogy minél több tanuló bekapcsolódjon ebbe a munkába, és nőjön azoknak a száma, akik eleve elutasítják az egészségre ártalmas szereket.

1.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eljárásai, eszközei

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat - és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni és társas tanulási módszereit.
- Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- A kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- A tanulók a megszerzett tudásukat, ismereteiket valós, hétköznapi problémák, feladatok megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák, döntéskéességüket különböző élethelyzetekben érvényesítik.
- Az iskolai nevelő-oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerében meghatározott rend szerint elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást.

- Törekszünk a diagnosztikus és a formatív mérések mérőeszközeinek iskolai szintű egységesítésére, a szummatív tesztek esetében az országosan standardizált mérőeszközök alkalmazására.
- Lehetőség szerint minden tanuló számára biztosítunk képességeinek, érdeklődésének, továbbtanulási szándékának megfelelő tevékenységi formákat, programokat.
- A kooperatív technikák igazán hatékonyak, az esélyegyenlőség megteremtése érdekében törekszünk a személyre szabott, differenciált foglalkoztatásra. Munkánk során alkalmazzuk a projektoktatást, tantárgyi napokat szervezünk.

- Iskolánkban a digitális oktatás a következő keretek között folyik:

A kiválasztott lehetőség, amelyen a távoktatást megszervezzük: a saját szerverünkről működtetett Moodle-felület, amely az iskola honlapjáról érhető el.

A digitális munkarendünket kétféle órátípusra terveztük: szinkronórára és aszinkronórára. A szinkronórákon a tanárok online rendelkezésre állnak a Moodle felületén.

Lehetőség szerint, korlátozott számban laptopot, tabletet biztosítunk a rászoruló diákoknak.

A pedagógusok feladata a digitális munkarend idején

- Segítséget nyújtanak ahhoz, hogy a diákok önállóan elsajátítsák a tananyagot.
- A szinkronórákon kötelesek felvenni a kapcsolatot a diákokkal.
- Óránként vagy tömbösítve tölthetik fel a tananyagot, ezzel segítve a projektalapú oktatást.
- A tananyaghoz feladatokat jelölhetnek ki, de ezek mennyiségét igyekezzenek a minimális szinten tartani.
- Törekedjenek a pedagógiai programban meghatározott jegyadásra. Az értékelés egyéb módjait is alkalmazhatják.
- Kötelességük nyomon követni a tanulók haladását, a lemaradó diákokat hívják be kontaktórára az iskola épületébe.
- Egy héten egyszer online tanári értekezleten vesznek részt.

A diákok feladata a digitális munkarend idején

- A szinkronórákon túl önállóan osztják be a diákok az idejüket. Igyekezzenek a napi feladataikat befejezni lehetőség szerint este hatig, mert a tanáraik folyamatosan ellenőrizhetik őket.
- Minden hétfőn reggel felveszik a kapcsolatot az osztályfőnökükkel, ő a legfőbb információforrás.
- Minden nap megnézik az órarendjük szerinti tananyagot, foglalkoznak a kijelölt anyagrésszel, ha elakadnak kérdéseket tehetnek fel a Moodle felületén a tanáraiknak.
- A szinkronórák keretében tartják a kapcsolatot a szaktanáraikkal. Ezek az órák adnak lehetőséget az azonnali kérdések megválaszolására, mindkét részlől.

A szülők feladata a digitális munkarend idején

- Kövessék fokozott figyelemmel és érdeklődéssel gyermekük napi időbeosztását és tanulását.
- Ha úgy látják, hogy nehezebben boldogul, vegyék fel a kapcsolatot az osztályfőnökkel, aki a szaktanárokkal kapcsolatban áll.

1.2. Munkaköri leírások

1.2.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes leírását tartalmazza a munkaköri leírásuk. A pedagógusok helyi intézményi feladatai:

- Órarendi óráit lelkiismerettel és hűséggel tartsa meg.
- Folyamatosan képezze magát szaktárgyában.
- Nevelje tanítványait szaktárgyától függetlenül a helyes magyar beszédre és írásra.
- Az iskola helyi tanterve és jóváhagyott, általa írt tanmenete alapján haladjon, két hétnél nagyobb elmaradását jelentse az igazgatónak és a munkaközösség vezetőjének.
- Vegyen részt az iskola által szervezett ünnepeken, hétkezdő istentiszteleteken és egyéb közösségépítő alkalmakon.
- Aktívan vegyen részt a nevelőtestületi értekezleteken, javaslataival, észrevételeivel járuljon hozzá a döntéshozatalhoz.
- Tartsa tiszteletben a tanulók és kollégái emberi méltóságát és jogait.
- Fordítson gondot a tanulók hitbeli és erkölcsi nevelésére a tanórán és a tanórán kívül is.

- Előre látható távolléte esetén igyekezzon szakszerű helyettesítését megszervezni (óracsere, szakszerű helyettesítés, csoportösszevonás stb.) úgy, hogy a tanulók előrehaladása a leginkább biztosított legyen.
- Tartsa nyilván és őrizze a rábízott iskolai vagyont, tárgyi eszközt.
- A munkatervben ráháruló kötelezettségeit lássa el (felzárkóztatás, szakkör, ügyeleti szolgálat, versenyek szervezése, tanulmányi versenyeken és az érettségi vizsgákon ügyeleti feladat).
- Az iskolavezetéstől kapott feladatait a legjobb képességei szerint lássa el (pl: munkaközösség-vezető, diákönkormányzat kapcsolattartó tanára, szertárfelelős, jegyző).
- A pedagógus munkaidejének beosztását az SZMSZ megfelelő szakaszai részletezik.
- A munkaidőkeretben meghatározott munkaidőt csak írásos igazgatói utasításra lépheti túl.
- Legalább 10 perccel a munkaidő, ügyeleti idő, illetve tanítási órája kezdete előtt köteles a munkahelyén tartózkodni.
- A tanítási órára való érkezéskor figyelmet fordít a tanterem állapotára, ha az osztály elhagyja a tantermet, akkor – ellenőrizve az állapotokat – a szaktanteremből utolsóként távozik.
- A zárt termeket, szaktantermeket az óra elején nyitja, az óra végén zárja.
- Határidőn belül bejegyzí az óráját az elektronikus naplóba, nyilvántartja az óráról hiányzó vagy késő tanulókat.
- Rendszeresen értékeli tanulóí tudását, félévente legalább a heti alapóraszám + 1 osztályzatot ad minden tanítványának, egyenletes eloszlásban: október 15-ig, november 30-ig, január 15-ig, március 1-ig, április 15-ig, május 31-ig. A heti egy óraszámban tanított tantárgyak esetében a pedagógus a következő időpontokig ad osztályzatot a tanulóknak: október 15, január 15, március 1, május 31.
- Összeállítja, megíratja és két héten belül kijavítja a szükséges iskolai dolgozatokat, a témazáró dolgozat időpontjáról az osztályt (csoportot) legalább egy héttel a kijelölt időpont előtt tájékoztatja. A pedagógus munkáját segíti, ha a dolgozat időpontját az elektronikus naplóban rögzíti.
- Rendszeresen számon kéri szóban is a diákokat. A tanulóknak adott osztályzatokat szóbeli értékeléskor azonnal, írásbeli dolgozatnál a kijavítást követő órán ismerteti a tanulókkal. Az osztályzatokat folyamatosan bejegyzí az elektronikus naplóba.
- Tanítványai számára az osztályzatokon kívül visszajelzéseket ad előrehaladásuk mértékéről, az eredményesebb tanulás érdekében elvégzendő feladatokról.

- Évente két alkalommal fogadóórát tart az igazgató által kijelölt időpontban, illetve órarendjéhez igazítva kijelöli a fogadóóráját.
- Bombariadó vagy egyéb rendkívüli esemény bekövetkezésekor közreműködik az épület kiürítésében, menti az általa használt legfontosabb dokumentumokat.
- Az értékelő konferenciát megelőzően legalább két nappal lezárja a tanulók osztályzatait.
- Beosztása esetén részt vesz a tanulmányi kiránduláson, szükség esetén ellátja a tanulók versenyre való kíséretét.
- A hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az osztályfőnöknek, illetve az igazgatóhelyetteseknek vagy az igazgatónak.

1.2.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- Lehetőleg a tanulók teljes tanulmányi időtartamára (6, 4 tanév) lássa el feladatát.
- Ismerje meg a tanulók személyiségét különböző körülmények és tevékenységi formák között (óralátogatások, internátusi élet, bibliaóra, kirándulás).
- Probléma esetén tájékoztassa a szülőket írásban, illetve szóban a tanuló tanulmányi előmeneteléről és magaviseletéről.
- Ismerje meg a továbbtanulás menetét, kísérfje figyelemmel a tanulók pályaorientációját, szükség esetén tájékoztassa, segítse a szülőket.
- Tegyen javaslatot a tanulók magatartás és szorgalom jegyeire, előzetesen kérje ki az osztály tanulóinak és az osztályban tanító pedagógusoknak a véleményét, a kollégisták esetében a kollégiumi nevelőtanárokat is.
- Évente készítsen osztályfőnöki jelentést.
- Osztálykirándulást szervezen és vezessen.
- Készítsen átfogó jelentést az osztályról az érettségi előtt.
- Végezze el az osztályfőnökséggel járó adminisztratív és adatszolgáltatási feladatokat.
- Az osztályfőnök munkáját az osztályfőnök-helyettes segíti, aki távollétében helyettesíti is őt.
- Folyamatosan kövesse nyomon a tanulók haladását, az esetleges problémák megoldása érdekében tegye meg a szükséges lépéseket.
- Kiemelt pedagógiai tevékenysége az osztályfőnöki órák megtervezése és vezetése az éves osztályfőnöki munkaterv és tanmenet alapján.
- A rábízott közösség minél jobb megismerése és koordinálása érdekében látogathatja osztályát más nevelők tanítási óráin és tanításon kívüli foglalkozásain.

- Tapasztalatait cserélje ki nevelőtársaival, a szükségesnek tartottakat beszélje meg tanítványaival, érdemi ügyekben tájékoztassa az intézményvezetőt.
- Munkája során vegye figyelembe a diákönkormányzat programját, felelősséggel vegyen részt annak szervezésében, lebonyolításában.
- Az iskola munkatervének megfelelően szervezze és tartsa meg a szülői értekezleteket, szükség esetén rendkívüli szülői értekezletet hívjon össze.
- A szülőket folyamatosan informálja írásban, az E-naplón keresztül a fontos tudnivalókról, igyekezzen bevonni őket az iskolai életbe.
- A gyermek hiányzásainak megfelelő igazolását követelje meg, hiányában az előírásoknak megfelelően intézkedjen.
- Pontosan, napra készen vezesse a megbízatásával járó adminisztrációs teendőket.
- Alakítsa ki osztályterme rendjét, gondoskodjék a teremben elhelyezett eszközök, bútorok állapotának megőrzéséről. Azonnal jelezze az illetékeseknek (gondnok, porta, vezetőség) a hiányokat, sérüléseket, balesetveszélyt.
- Köteles azonnal jelenteni a gyermekek adataiban bekövetkező változásokat az iskolatitkárnak és az intézményvezető-helyetteseknek.
- Az osztályfőnök munkáját az osztályfőnök-helyettes segíti, aki távollétében helyettesíti is őt.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze a különféle iskolai és iskolán kívüli tevékenységek megszervezésével, tiszteletben tartva minden ember egyediségét, fejlődését és az egyetemes emberi értékeket. Végző soron nevelési, oktatási célunk a harmonikus, magával és a környezetével békességre törekvő személyiség formálása. Mindehhez kérjük és igényeljük a szülők együttműködő támogatását.

Tudjuk azt is, hogy a személyiségfejlesztésben a pedagógus szerepe nagyon fontos. Pedagógiai munkánk állandó fejlesztésével szeretnénk elérni, hogy oktatási – nevelési tevékenységünk minél eredményesebbé váljon. Ehhez olyan pedagógusokra van szükség, akik magas szakmai tudással, korszerű módszertani ismeretekkel, keresztyén értékrenddel bírnak és pedagógiájukra a gyerekközpontúság jellemző.

A személyiségfejlesztés színterei:

- iskolai tanórai nevelés
- iskolai tanórán kívüli nevelés

- iskolán kívüli nevelés

A célkitűzéseink alapján az alábbi személyiségjegyek fejlesztését emeljük ki:

- önismeret, önbecsülés
- mások megbecsülése
- alkalmazkodóképesség
- felelősségérzet
- kudarc-tűrés
- konstruktivitás
- kreativitás, fantázia
- empátia
- tolerancia
- kommunikáció
- nyitottság

A Nemzeti alaptanterv és a kerettanterv alapján készült helyi tanterv javarészt meghatározza azokat az eszközöket és eljárásokat, amelyek nevelési céljaink elérését, a komplex személyiségfejlesztést segítik a tanórán. Ezeket csak néhány általános megállapítással egészítjük ki:

Tanórán:

- A pozitív és szilárd tanulási motívumok kialakulása nemcsak az iskolai tanulás eredményességének legfontosabb feltétele, hanem életre szóló jelentőségű is, hiszen ez a belső erőforrás az alapja a személyiség alkalmazkodásának és fejlődésének. Ezért kiemelt feladatnak tekintjük a motívumfejlesztést: a tanulási motívumok (kialakítását) gyakorlását, optimalizálását és fenntartását. Mindez felkészítés az élethosszig tartó tanulásra.
- A tanórákon lehetőséget adunk az önálló és csoportos munkára: információgyűjtésre, feldolgozásra, feladatmegoldásra. Problémahelyzetek előállításával a megoldások keresése kihívás lesz a tanulók számára. Fontos az önálló véleménynyilvánítás segítése. Olyan tanulási – tanítási formákat alkalmazunk, amelyek a diákok aktivitását igénylik és színesebbé teszik a tanulást. A játékos tanulási formák nagyon eredményesek lehetnek nevelési céljaink elérésében.

- Differenciált fejlesztéssel segítjük az egyéni előrehaladást. A tanulókat követelményrendszerünkkel és értékelésünkkel motiváljuk az önképzésre és önfejlesztésre. Ezért fontos feladat az elismerésvágy és a bírálatfélelem optimalizálása. Ennek érdekében óvakodunk a közömbös és érdektelen minősítésektől, ok nélküli elmarasztalásoktól.
- Mint univerzális jelentőségű érdeklődést, az olvasás szeretetét minden tanulóra kiterjedő nevelési feladatunknak tekintjük. Megköveteljük a szép és kifejező beszédet. Törekszünk a különböző tantárgyak kapcsolódási pontjainak bemutatására.
- Fontos nevelési feladatok megvalósítására adnak lehetőséget az osztályfőnöki órák és a hit- és erkölcstan tantárgyi órák.
- Segítjük diákjaink identitástudatának kialakulását, ismerjék meg önmagukat, ösztönözzük őket véleménynyilvánításra, önérvényesítésre anélkül, hogy társaikat gátolnák.
- A dráma-játékok, a csoportos együttműködést segítő játékok hatékony lehetőségek a személyiségfejlesztésben, értékformálásban, kreativitásfejlesztésben.

Ezért fontosnak tarjuk a következő viselkedésformák kialakítását és gyakorlását:

- odafigyelés másokra, a másik meghallgatása
- agresszív viselkedésformák tudatos kerülése
- konstruktív konfliktuskezelés
- együttműködés a közösségben
- asszertív magatartás

Tanórán és iskolán kívül:

- Ingergazdag közeg szervezése és fenntartása. Úgy kell alakítani az iskola mindennapi életét, hogy minél több szociális kontaktusra, kötődésre, kommunikációra kínáljon lehetőséget, minél változatosabbak legyenek az iskolai élet információi és élményei. Hagyományörző foglalkozásaink, kulturális rendezvényeink is ezt a célt szolgálják.
- Fontos, hogy a szakköri tevékenység során elegendő impulzust adjunk a természetes felfedezési vágy fennmaradásához.
- Szabadidős tevékenységek és a tanórán kívüli elfoglaltságok teret adnak az egyéni képességek kibontakoztatására, illetve a szabadidő kulturált eltöltésére. Fontos, hogy a diákok kapjanak lehetőséget és felelősséget életük irányításában.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink

- **Erkölcsei nevelés**
Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- **Értelmi nevelés**
Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
- **Közösségi nevelés**
Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- **Érzelmi nevelés**
Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása,
- **Akarati nevelés**
Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
- **Nemzeti nevelés**
A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
- **Állampolgári nevelés**
Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskola és a helyi közéletben való részvételre.
- **Munkára nevelés**
Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátásra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
- **Egészséges életmódra nevelés**

A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

- Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés

A munka fontosságának és megbecsülésének tudatosítása. Az iskolában létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése, a mindennapos elvégzett tevékenységek gyakoroltatása, a csoportmunkában való részvétel képességének és a projektszemléletnek a fejlesztése. Tanulóinkban a szociális érzékenység és a segítő magatartás fejlesztése. A közösségi szolgálatba való bekapcsolódás.

- Médiatudatosságra való nevelés

Biztos esztétikai értékítélet és belső késztetés kialakítása. A tanulók ismerjék meg és értsék meg, hogy milyen összefüggés van a média, a pénz és a társadalom között, tudják értelmezni a látottakat és hallottakat, alakuljon ki kritikai beállítódásuk. Szerezzenek ismereteket az adatbiztonsággal, a jogtudatossággal, és a függőséggel kapcsolatosan.

- Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulóknak tudatosodjon saját felelősségük a tisztességes munka, a fogyasztás, az észszerű gazdálkodás területén, tudjanak mérlegelni és dönteni. Ismerkedjenek meg a vállalkozások során felmerülő kockázatokkal és veszélyekkel, azzal, hogy a pénzt hogyan fektethetik be, és ehhez kitől kérjenek információkat.

- Pályaorientáció

Átfogó ismeretek szerzése és betekintés a munka világába, az életkoruknak és tudásuknak megfelelő lehetőségek megismerése több csatornán keresztül és a felsőoktatási intézmények által szervezett nyílt napok segítségével.

- Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál, annak elfogadtatása, hogy a természeti erőforrásokat a tanulók tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Váljon a tanulók igényévé a természet és szűkebb környezetük megóvása. Ismerjék meg a hosszú távon fenntartható életmód gyakorlati fogásait.

1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Célunk, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához
- a helyes értékrend felépítéséhez
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez
- az életmóddal kapcsolatos (biológiai-pszichés) tennivalók elsajátításához
- az ezekhez szükséges képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez

1.4.1. Az iskolai egészségfejlesztés feladatai

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolásával)
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és a családi életre való nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása

1.4.2 Az iskolai egészségfejlesztés alapelvei, célja

- az egészségkultúráltság emelése
- olyan képességek kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában
- az életvezetési képességek fejlesztése
- a tanulók egészségük megőrzéséért való felelősségérzetének fejlesztése

- a tanulók felkészítése a stresszhatások feldolgozására
- a környezet- és egészségtudatosság fejlesztése

1.4.3. Az egészségfejlesztés fő területei

- egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása
- mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- higiénia, tisztálkodás
- egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- észszerű napirend kialakítása
- szűrővizsgálatok jelentősége
- az elsősegélynyújtás elemi tennivalói

Az egészséges életmód, életszemlélet életkori sajátságokhoz illeszkedő szempontjait beépítjük a helyi tantervekbe.

1.4.4. Az egészségfejlesztési program formái, szinterei

- tanórai, tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológia óra stb. Kiemelt jelentőségű a biológia, ahol a tanterv tartalmazza az egészségtant, az egészséges életmóddal kapcsolatos problémákat, prevenció és megoldás területét.
- sportprogramok
- iskolai védőnő vagy meghívott előadók előadásai
- iskolai rendezvény: DÖK-nap, Zöld-hét
- kirándulások
- kiállítások

1.4.5. Az iskolai egészségfejlesztésben részt vevők

- az intézményvezető vagy megbízottja
- az iskolaorvos, védőnő
- a pedagógusok

- a diákönkormányzatot segítő pedagógus
- a diákok

1.4.6. Az egészségfejlesztési program eredményességének mérése, értékelése

A tanulók szűrővizsgálatát a védőnő és az iskolaorvos végzi, meghatározott javaslatokat tesz a tanulók egészségének megőrzésére, a szükséges intézkedéseket a szülőkkel együtt hajtják végre. Ezeknek a vizsgálatoknak kiemelt szerepe van a prevencióban. A pedagógusok segítik a szülőkkel való kapcsolattartást, jelzik a tanulók testi fejlődésével, magatartásával, egészségével (látás, hallás) kapcsolatos és egyéb (pl. mentális) változásokat.

Az egészségnevelési program eredményességét kérdőívek és interjúk segítségével mérjük fel. Az értékelés után, ha szükséges, a programot módosítjuk. A tanulók fizikai állapotát felmérő NETFIT-mérések eredményeit a testnevelő tanárok értékelik a tanév végét.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Kiemelt figyelmet érdemlő tanulók: a kiemelten tehetséges, a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, sajátos nevelési igényű tanulók.

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a tehetséggondozás. A tehetségigérettek nem alkotnak egy homogén csoportot, így meg kell találni az egyéni fejlesztési formákat is. A kétszeresen kivételes tanulók (amikor a tehetség és a deficit találkozik) azonosítása nagy körültekinést igényel, mert van, amikor kiegyenlítődik a két összetevő, így ezek a felszínen láthatatlanok, és az átlagos képzetét keltik.

Nagyon fontos, hogy az együttnevelés során a szociális kompetencia fejlődik (a segítőkészség, a tolerancia, az empátia, az egymás iránt érzett felelősség), hiszen az inklúzió esetén kölcsönös befogadást jelent, ahol nem a hiányosságokra helyeződik a hangsúly. „Találkozik az gazdag a szegénnyel: mindegyiket az Úr alkotta.” (*A Példabeszédek könyve 22:2.*)

Pál apostol szavaival élve szeretetben kell elhordoznunk egymást, ami magában foglalja az alkalmazkodás képességét, de ugyanakkor egyik diák joga sem sértheti a másik diák tanuláshoz való jogát, illetve a legmagasabb szintű oktatás nem sérülhet.

1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Iskolánkat alapvetően olyan diákok és szüleik választják, akiknek családjában nem kell megküzdeni hátrányos helyzettel vagy halmozottan hátrányos helyzettel. Nagyon ritkán kerül a közösségünkbe olyan tanuló, akire fokozott figyelmet kell fordítani az életkörülményei miatt. De amennyiben ezzel szembesülünk, megteesszük a szükséges jogszabályi kötelezettségen túl hitünkben fakadó teljes odafordulást is.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősünk vezeti a nyilvántartást ezekről a tanulókról, és a szociális és hatósági intézményhálózattal szükség esetén együttműködik. Folyamatos kapcsolatot tart az iskola minden érintett pedagógusával. Figyelemmel kíséri a diákönkormányzat munkáját.

Hit-és erkölcsstan tanáraink segítségével igyekszünk ezeket a tanulókat segíteni abban, hogy a hátrányos helyzetükből adódó személyiség-torzulást megelőzzük, vagy a kialakulóban lévő kisebbségi érzést feloldjuk.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű csoporthoz tartozó diákoknak a jogszabályokban rögzített elvárásoknak eleget teszünk, és a méltányossági elvet követjük.

- Az étkezés és a tankönyvtámogatás kapcsán a jogosultságának megfelelő kedvezményeket biztosítjuk.
- Alkalmakhoz kötve (pl.: tanulmányi kirándulás, versenyfelkészülés stb.) a perselypénzből nyújtunk támogatást.
- Az eseti korrepetálásokat, a felzárkóztatást a szaktanárok megszervezik, az osztályfőnök az ifjúságvédelmi felelőssel együttműködve nyomon követi a hátrányos helyzetű tanuló tanulmányait, figyeli érzelmi állapotát.
- Ha tanulási zavarokkal küzd a tanuló, akkor fejlesztőpedagógusok segítik.
- Ha a tanuló tehetségígéret, akkor az érdeklődési területével kapcsolatos szakkörökbe, versenyfelkészítésbe bevonjuk.
- Szülőkkel való együttműködés (nevelési gondjaiknak segítése, tájékoztatásuk a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról).
- Szükség esetén együttműködünk a családsegítő, gyermekjóléti szolgálattal.

- Pályaorientáció.
- Prevenció (egészségnevelés, drog, mentálhigiéné, internet használata).

1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni: *(az iskola sajátosságai szerint)*

- az osztályfőnök felveszi a kapcsolatot a szülővel, és a probléma gyökereit közösen igyekeznek megkeresni, és szükség esetén pszichológus segítségét kéri
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolattartása
- szűrés, diagnosztizálás az RPSz szakembereinek segítségével
- szoros kapcsolat az általános iskolákkal, a nevelési tanácsadóval és a gyermekjóléti szolgálattal
- tanulás-módszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi órákon
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- a felsőfokú továbbtanulás irányítása, segítése

- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése
- az osztályközösség, kortársak segítő erejének mozgósítása
- lelkipozítás, iskolapszichológus (RPSz munkatársa) segítő tevékenysége
- kedvezmények, mentességek biztosítása a nemzeti köznevelési törvény alapján
- az osztályfőnök az ifjúságvédelmi felelős segítségével külső szakember segítségét is igényelheti (nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat)
- javaslattétel más osztályba való áthelyezésről
- súlyosabb esetekben egyéni tanrend kezdeményezése
- Az osztályfőnök a BTMN-es gyermekről az ifjúságvédelmi felelős és az iskolapszichológus bevonásával egyéni fejlesztési tervet készít, amelyet az iskolavezetés bevonásával az alábbi segítőhálózat segítségével valósít meg: osztályfőnöki munkaközösség, osztályban tanító pedagógusok, iskola-egészségügyi szolgálat, külső szakértők bevonása: rehabilitációs bizottság, nevelési tanácsadó (15/2013. EMMI-rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről).

1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Intézményünket SNI tanulók és szüleik csak elvétve választják, mert a köztudatban tehetséggondozó hatosztályos gimnáziumként tartják számon iskolánkat. De a SNI diákok nevelése, oktatása inkluzív formában zajlik.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazottaknak megfelelően folyik.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával, speciális szakemberek igénybevitelével folyik.

Fejlesztőpedagógus tanórán kívül egyéni fejlesztéssel segíti a SNI tanulót.

(A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI-rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.)

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét.

1. 5. 4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

A tehetség meghatározása:

A tehetség isteni adomány, amely a kortársakhoz képest átlagon felüli adottságokban, kimagasló teljesítményben vagy kreativitásban mutatkozik meg, aminek belső motivációval (feladat iránti elköteleződéssel) kell párosulnia, hogy a tehetségigéret optimális esetben a tehetségazonosítás után a tehetségfejlesztés következtében a tehetségét valóra váltó talentum legyen, aki a középiskolából kikerülve országunk, református egyházunk javára fordítja felnőttkori teljesítményét.

Tehetséggondozásunk jelmondata: „A tehetség csak kiindulópont.” (Irving Berlin)

A tehetség azonosítása:

A tehetségazonosítás során a tanár felismerheti a tehetséget a társakhoz való teljesítmény viszonyításában: a gyors tanulási képességben, az életkornál magasabb szintű absztrakciós képességben vagy az elvártnál magasabb szintű képességekben, valamely tevékenység mérhető eredményeként az iskola tanulói ifjúságában, a versenyeredmények megmértetése során a kortársak köre kibővül városi, megyei, régiós vagy országos szintre. Használhatjuk a korábbi feljegyzéseket, szülői interjút, tanári megfigyelésünket, valamint teszteseteket, és a kortársak ajánlását is érdemes meghallgatni, hogy a látókörünkbe kerüljenek a tehetségigérek.

A különböző műveltségi területeken különböző életkorokban eltérő fejlődési pályák vannak, így ezek figyelembevételével tantárgyanként más az azonosítás várható időpontja.

Hisszük, hogy a bevonódás (mindset) is lehetőséget teremt arra, hogy a diákok a saját erőfeszítésük következtében válhassanak tehetségigéretté, hiszen ha egy-egy tevékenység során megtapasztalják a flow-élményt, akkor ez a későbbiekben a gyakorlás és a fejlődés hajtóereje lesz, ami belső motivációvá érik, mert a siker és a hatékonyság kettőse fokozza a kitartást ezen az úton.

A nem pusztán iskolai keretek közt mérhető tevékenységekben megmutatkozó tehetségeknek is megadjuk a felkészülésükhöz a támogatást, hiszen a tehetséggondozás során ott a család elköteleződését az iskola segíti.

Tudatában vagyunk annak, hogy lehetnek gátló tényezők („rejtőzködő tehetségek”, nem konformista diákok), melyeket igyekszünk feloldani.

A tehetség fejlesztése:

Alapelvek:

- A tehetségigérettel kezdődik meg a tehetség fejlesztése.
- Az adottságból képességgé válás folyamata tudatosan befolyásolható, így az iskolában a tanuló erős oldalának fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt (átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában, magas fokú kreativitással rendelkezés).
- A teljes személyiségfejlesztés, hogy magabiztosan, önmaga értékeit ismerve bontakozzon ki a tehetsége: legyen képes a folyamatos kitartással újabb és újabb célokat elérni, lássa saját maga fejlesztésének a lehetőségeit, valamint ne sérüljön a szociális kompetenciája a nagy elköteleződés miatt.
- A tervezés, az időgazdálkodás, a rugalmasság, az önszabályozás, a figyelmi fókusz kialakítása a diákok életében, és annak az elérése, hogy önjutalmazóvá váljon, és önfenntartó legyen a lelkesedése, hiszen a középiskolából kikerülve ezek segítségével bárhová kerülve megállja a helyét, és élethosszig folyamatos lehet a fejlődésre való igénye.
- A reziliencia (a problémák, nehézségek ellenére sikeres alkalmazkodás képessége, pszichés rugalmasság) tudatos fejlesztése, hogy az esetleges kudarcokkal szemben lelki védőháló épüljön ki, akár reménytelennek tűnő helyzetben is teljes erőbedobással tudjon céltudatosan haladni, a stresszt próbálja egészséges szinten tartani, és a nagy nyomás alatt is maradjon meg a koncentrációja.
- A tehetség a személyes jellemzők mellett környezeti tényezők (család, iskola, kortársak, társadalom, sors) finom összehangoltságának következtében fejlődik.
- Lazító programok, szabadidős tevékenységek.
- Az esélyegyenlőség jegyében a hátrányos helyzetű diákoknak, alulreprezentált csoportoknak, alulteljesítő tanulóknak hozzáférést kell biztosítani, lehetőséget kell teremteni a tehetséggondozásba való bekapcsolódásra.

A tehetséggondozásban együttműködők köre:

- szülő
- pedagógus (tehetségfejlesztő szakvizsgás pedagógusképzésben résztvevő pedagógus van intézményünkben)
- RPSZ, RPI munkatársai, református regionális tehetségkoordinátor
- pszichológus (RPSZ biztosítja)
- külső szakemberek
- Tehetségpontok, MATEHETSZ
- mentor

A tehetségfejlesztés színterei, tevékenységei iskolánkban

Tanítási órákon használt módszerek és eszközök:

- csoportbontás (matematika, idegen nyelv)
- differenciálás
- csoportmunka
- projektmunka
- kompetencia alapú oktatás
- drámapedagógia
- infokommunikációs eszközök használata
- kooperatív tanulási technikák
- rendkívüli órák (pl.: kiállítás megnyitója, rendhagyó irodalomóra)

Tanórán kívüli foglalkozások:

- gazdagító programok (bemeneti méréssel a Renzulli-modell szerint, Országos Református Értéktermő Központ programjait alkalmazva)

- szakkörök (szinte minden műveltségi területet lefedve)
- versenyekre való felkészítés (egyéni és csoportos)
- pályázatok kapcsán konzultációk
- iskolai műsorok, megemlékezések, rendezvények során (tehetséget azonosítani is lehet) a fejlesztés kiváló lehetőségei - nem pusztán intellektuális képességeket szem előtt tartva
- lazító programok a tehetséggondozáshoz kapcsolódva (alkalmanként pl.: tematikus kirándulások, színházlátogatás, hangverseny megszervezése stb.)

Egyebek

- a tehetséges, de alulteljesítő diákok esetében a probléma feltárása
- tehetség-tanácsadás
- a pályaválasztás segítése (pl.: emelt szintű érettségi előkészítők, volt dőczyok előadása felsőoktatásban szerzett tapasztalataikról)

1. 5. 5. A tanulási kudarcot megélt tanulók felzárkóztatása

A kudarc okai

- adottságokban rejlő hiányosság
- szülői nyomás
- a diák lassú tempójú társaihoz képest
- részképességzavar (diszgráfia, diszlexia, diszkalkulia)
- iskolaváltáskor fellépő problémák (pl.: új tanári stílus, új módszerekhez való alkalmazkodás, magasabb követelményrendszer, gyorsabb tempójú haladás a tanórákon, alaptudásban fellépő hiányosság)
- túlterheltség
- rossz időbeosztás
- sok hiányzás esetén a pótlás nehézségeibe ütközik
- szorongás

Tennivalók

- a kudarc okának /okainak feltárása
- a kudarc hatókörének megvizsgálása: általános, tantárgyhoz vagy tantárgycsoporthoz köthető (kollégákkal együttműködve)
- egyeztetés a probléma jelentkezéséről a szülővel

- indokolt esetben a Pedagógiai Szakszolgálat bevonása

Tanórai módszerek

- személyre szabott feladat adása
- csoportmunka
- különböző tanulási technikák alkalmazásának hatásfokát figyelemmel kísérni a tanuló esetében
- részképességszavar megállapítása esetén a szakvélemény alapján az értékelés alól felmentés

Tanórán kívüli módszerek

- korrepetálás
- egyéni fejlesztés
- felzárkóztatás
- a diákot az erős oldalához kapcsolható tevékenységekbe bevonni, hogy legyen sikerélménye
- tanulópár kialakítása
- az önálló tanulásban stratégiát kialakítani
- a szülői értekezleteken, szülői klubban a követelmények, elvárások tükrében beszélgetés a kudarc természetéről, annak oldásáról, a segítségnyújtás mentális és szakmai lehetőségeiről

1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Iskolánk a Debreceni Református Kollégium intézményeként és a Református Dóczi Leánynevelő intézet mai letéteményeseként - azok nemes hagyományainak figyelembe vételével - igyekszik meríteni az önkormányzatiság és az ifjúsági diákmozgalmak pozitív hatásaiból és beépíteni azokat a mai diákéletbe is. Az iskola nem csupán diákok, tanárok és munkatársak együttese, hanem keresztyén gyülekezeti kapcsolatrendszerrel és közös erkölcsi, hitbeli alapokkal is rendelkező emberek egymást segítő és formáló közössége. A közösségnek vannak azonos céljai, melyek összetartják a tagokat. Az önkormányzatiság elve érvényesül a döntéshozatalokban is. Ezt a közösséget folyamatosan fejleszteni kell, hiszen egy dinamikus, folyamatosan változó összetételű, de azonos célok és elvárások alapján működő szervezet. Célunk, hogy a tagok a Református Keresztyén Egyház és a társadalom aktív tagjaivá váljanak.

A közösségfejlesztés általános céljai és színterei

A tanulók egyéni eredménye és teljesítménye egy közösség keretein belül valósul meg. Jóllehet a nevelő és oktató munka iskolánkban alapvető feladata, ehhez szükséges a diákok, a tanárok és a szülők korrekt és szakszerű együttműködése, egymás elvárásainak és céljainak ismerete, elfogadása és gyakorlati megvalósítása. Érdemes szem előtt tartani a Biblia tanítását, melyet Pál apostol így fogalmazott meg a Korinthusiakhoz írt I.

levele 16. részének 14. versében: „Minden dolgotok szeretetben menjen végbe.” Ha ehhez igazodunk, akkor valóban gyümölcsöző lesz a kisebb közösségek és az egész közösség kapcsolatrendszere.

Református keresztyén iskolaként elengedhetetlen, hogy a tanárok jó kapcsolat kiépítésére és együttműködésre törekedjenek a szülőkkel a diákok fejlődésének érdekében.

A család

A legalapvetőbb közösség a család, melybe a tanuló beilleszkedik. A család meghatározza, formálja, befolyásolja a gyermek fejlődését, a másokhoz való viszonyát. Alapvető szociális kötődéseket, formákat alakít ki, amelyeket az iskolába kerülve lehet és kell is fejleszteni. Így nagyon fontos szerepet kap az iskolai és az osztályközösség is.

Az iskolai közösség

A tanulók mindennapi együttélésének és együttműködésének legtagabb közösségben megélt terét az iskolai közösség jelenti. Megkülönböztetett jelentőségű feladatok hárulnak az iskola vezetőire, az osztályfőnökökre, az osztályfőnök-helyettesekre és a diákönkormányzatot segítő pedagógusokra, az egyes iskolai eseményeket, rendezvényeket szervező tanárookra is.

Az osztályközösség

A tanuló fejlődésének meghatározó jellemzői a családban elsajátított szokásokon, morális tényezőkön túl a baráti körben kialakított emberi kapcsolatok és értékrendek. Az osztályközösség szokásokkal, szemléletmóddal rendelkező tanulók közössége, ahol az életszemléletet és a tanulók szociális kompetenciáját kell formálni és továbbfejleszteni. Ebben nagy a szerepe az osztályközösségnek, mivel a kortársak hatnak egymásra. A tanuló idejének legnagyobb részét az osztályban tölti, ezért nagyon meghatározó annak légköre, szellemisége, hatása a tanulók egymás közötti kapcsolatrendszerére, viselkedési formáira.

Az osztályközösség feladata és lehetősége

- valamennyi tanuló pozitív irányú befolyásolása
- az egyéni értékek felismerése
- egymás személyének tiszteletben tartása
- egymás segítése a tanulásban és az egyéni vagy beilleszkedési problémákban

- a tolerancia megélése
- a társak segítése, támogatása gondjaik, problémáik megoldásában
- a mások gondjainak, nehézségeinek felismerése

Az osztályfőnöknek meghatározó a szerepe az osztályközösség irányításában, alakításában.

Fontos a szerepe és a tevékenysége abban, hogy a családot hogyan tudja bevonni, befolyásolni a tanuló támogatásába, mennyire azonos alapelvek szerint irányít az iskola és a család. Az osztályfőnök ismerje fel a tanuló problémáit, érzékelje az esetleges deviáns eseteket, és találja meg a problémák megoldásához a helyes utat, vagy azokat a személyeket, akik a probléma megoldásában a segítségére lehetnek. A tanulók személyiségfejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a tanárok és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg. A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A közösségfejlesztés speciális feladatai és lehetőségei a református keresztyén iskolánkban

- A tanulók megmaradása és beépülése a saját (küldő) gyülekezetük életébe, ennek megvalósulási formái:
 - a gyülekezethez tartozás fontosságának hangsúlyozása, megélése (diákok és tanárok egyaránt)
 - gyülekezetlátogatás figyelemmel kísérése
 - részvételre bátorítás a gyülekezeti alkalmakon (vasárnapi istentisztelet, ünnepi alkalmak)
 - ifjúsági csoportokba tagolódásra bátorítás (lelkészi vagy tanári vezetéssel, a korosztályuknak megfelelő kérdésekről, problémákról való beszélgetések biblikus szempontból, éneklés, stb.)
- Az osztály és gyülekezet kapcsolatának erősítése és ennek megvalósulási formái:
 - hétkezdo istentisztelet (hétfőnként az 1. tanórán)
 - gyülekezetlátogatás
 - bekapcsolódás a szeretetszolgálatba (pl: Szeretethíd ...)
 - iskolai alkalmakra a gyülekezetek képviselőinek meghívása
 - osztálykirándulás alkalmával egy-egy gyülekezet, templom meglátogatása
- Az iskolai tanulói közösség beépülése az országos református ifjúsági mozgalmakba
 - részvétel a keresztyén ifjúsági találkozók, alkalmakon, (SDG, Csillagpont) konferenciákon, versenyeken
 - ifjúsági szervezetek meghívása iskolai alkalmakra, csendesnapokra
 - nyári táborok szervezése az országos református egyház különböző alkalmaira

- Az iskola keresztyén hagyományainak ápolása
 - diákszendesnapok szervezése (tanévkezdő, félévkezdő, ökumené, imahét)
 - Saját kialakítású rendezvények, programok a keresztyén szemléletmód alkalmazásával (Matula-napok, Pénz7, Digi-hét, Fenntarthatóság hete)
 - kibocsátó istentiszteletek (karácsony előtt, húsvét előtt)
 - az egyházi egyéb ünnepek közös megtartása iskolai keretek között (reformáció, mennybemenetel ünnepe)
 - vendég előadók, a református egyházhoz tartozó szolgálatok képviselőinek meghívása, akik keresztyén szellemiségükkel hozzájárulnak a közösség fejlesztéséhez

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok és lehetőségek:

Az iskolai tanórákon résztvevő tanulói közösségek alakítása, formálása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése, a kompetencia alapú oktatás bevezetésével, a kooperatív technikák rendszeres és tudatos alkalmazásával. A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásáig. Kiemelt feladata nemcsak az önértékelés fejlesztése, hanem annak a segítése is, hogy képes legyen társait megfelelő stílusban, fejlesztő módon értékelni.

A diákönkormányzati munkával összefüggő közösségfejlesztési feladatok:

A nagyobb tanulói közösségek, vagyis az osztályok szintjétől magasabban lévő közösségekben törekedni kell arra, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, és a cél elérése érdekében összehangolt módon tegyenek meg minden tőlük telhetőt, s végül az így elvégzett munkát értékeljék. A tanév során a diáknapi az egyik központi terepe az előzetesen kitűzött tanulói célok megvalósulásának. Sok tanuló számára a DÖK-ben végzett közösségi munka az előszobája a későbbi, felnőttkorban végzendő tevékenységnek is.

A szabadidős programok és tevékenységek közösségfejlesztő feladatai és lehetőségei:

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére a nevelőtestület igyekszik a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pld.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, Ki mit tud?, táncos rendezvények, farsang, diák-újságírás, üzemlátogatások, iskolai közösségi szolgálat végzése stb.) A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

1.7. Kapcsolattartás a szülőkkel, szülői tanács

A szülőkkel való kapcsolattartás alapvető jelentőségű az intézmény pedagógiai céljainak megvalósításában, hiszen a gyermekek érdekében a tanárok folyamatosan együttműködnek a tanulók szüleivel.

A kapcsolattartás formái:

- iskolánkban minden tanár kijelöl heti egy fogadóórát, amikor részletes tájékoztatást ad az érdeklődő szülőnek gyermeke tanulmányi előmeneteléről vagy viselkedéséről
- iskolánkban félévente egyszer, a kezdő évfolyamon gyakrabban közös szülői értekezletet és fogadóórát tartunk, melynek keretében iskolavezetői tájékoztatásra és osztályfőnöki tájékoztatásra is sor kerül
- az elektronikus naplóba beírt szaktárgyi érdemjegyek megtekinthetők a szülők számára, s ezáltal folyamatosan tájékoztatást kapnak a gyermekük (tanuló) tanulmányi előmeneteléről
- fegyelmi problémák- vagy egyéb tanulmányi munkával kapcsolatos ügyben a szülőket személyes megbeszélésre hívja be az iskola vezetősége vagy az érintett tanuló osztályfőnöke
- igazolatlan hiányzás esetén a szülőket írásban tájékoztatja az osztályfőnök (ez első alkalommal az osztályfőnök, második alkalommal az igazgató feladata)
- az iskola kérésére igénybe vehető a szülők véleménye egy-egy iskolai, közös ügy kapcsán, írásos formában
- az iskola lehetőséget biztosíthat a szülők elégedettségének felmérése céljából kérdőív kitöltésére (lehetőleg elektronikus formában).

A Szülői Tanács

- Az iskolánkban Szülői Tanács működik, melybe minden osztály szülői közössége két-két tagot delegál.
- Az iskolában működő Szülői Tanács maga határozza meg működési- és ügyrendjét, választja meg annak elnökét, üléseire meghívhatja az iskola vezetőit, de zárt ülést is tarthat.
- A Szülői Tanács véleményt nyilváníthat az iskolai élet minden kérdésében, írásban kérdést intézhet az intézmény vezetőségéhez, s erre írásbeli választ várhat el.
- A jogszabályokban meghatározott esetekben véleményezési és javaslattevő jogával élhet.
- A Szülői Tanács képviselője részt vehet az iskolában szervezett középszintű érettségi vizsgákon.

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

1.8.1. Tanulmányok alatti vizsgák

Intézményünkben a 8. és a 10. évfolyamokon a tavaszi szünetet követő héten belső vizsgákat szervezünk diákjaink számára: a 8. évfolyamon magyar nyelv és irodalomból, történelemből, matematikából és egy szabadon választott természettudományos tantárgyból, a 10. évfolyamon magyar nyelv és irodalomból, matematikából, történelemből és az első idegen nyelvből. A végzősök pedig januárban próbaérettségit tesznek magyar nyelv és irodalomból, történelemből és matematikából, márciusban pedig egy választott idegen nyelvből.

A szaktanárok a belső vizsgák és a próbaérettségi tényéről és jellegéről a mindenkor őszi szünet előtti utolsó tanítási napig tájékoztatják a diákságot. A belső vizsga és a próbaérettségi tényéről a szülők és a diákok külön írásbeli tájékoztatót kapnak, melyen a vizsga pontos dátuma, és a tantárgyi elvárások szerepelnek.

Iskolánk hagyományos közös őszi szülői értekezlete előtt, tehát november elején minden diáknak meg kell kapnia a belső vizsgák és a szóbeli próbaérettségi témaköreit. A témaköröket a munkaközösségek az őszi szünetig véglegesítik, azzal a megjegyzéssel, hogy a vizsgán természetesen csak azok a témakörök szerepelnek, amely témakörökig március 31-ig eljutottak az osztályok a tananyagban, a próbaérettségin pedig csak az az anyag kérhető számon, amelyet a karácsonyi szünetig átvettek a tanárok az osztályokkal.

A munkaközösségek által összeállított írásbelik az adott évfolyamon teljesen egységesek, javítási útmutatóval, egységes értékelési módszerrel készülnek.

A belső írásbeli vizsgák tanulságait közös tanári értekezleten vonjuk le.

A dolgozatok tantárgyanként 60 percesek (magyar nyelv és irodalomból 60-60 percesek, s ez összefoglaló tantárgynév mindkét tárgyból külön osztályzatot kapnak diákjaink).

Valamennyi vizsgán született érdemjegyet súlyozott témazáró dolgozatnak megfelelő értékűnek tekintünk. (Ismételjük: magyar nyelv és irodalomból két külön jegy születik!) Az osztályzat jelentősen befolyásolhatja az év végi érdemjegyet. Értékeljük a dolgozatok formai kivitelezését, a nyelvhelyességi hibákat észrevételezzük. A számonkérés és az értékelés évfolyamonként egységes. Bármilyen meg nem engedett segédeszköz használata automatikusan maga után vonja a vizsgából való kizárást és az elégtelen érdemjegyet. Ha a tanuló a vizsga időpontjában nem jelent meg, akkor köteles egy másik, az iskola által megjelölt időpontban vizsgázni.

A)

A 8.-osok vizsgáinak specialitása, hogy aki nem teszi le sikeresen minden év végi vizsgáját, az 9.-es évfolyamtársaival nem tehet fogadalmat a következő tanévnyitón a Kossuth utcai templomban. A diákpolgárrá fogadás feltétele a vizsgák sikeres letétele.

A 8.-os vizsgák célja, hogy a tanulókat megismertessük a vizsgaszituáció jellegzetességeivel. Ennek érdekében a tételekhez tartozó tananyag mennyiségét igyekszünk úgy meghatározni, hogy annak megtanulása ne okozzon problémát a jó képességű, jó szorgalmú gyerekek számára. A 8. évfolyam a 7. és 8. évfolyam anyagából vizsgázik. A vizsga időpontja előtt két héttel átvett anyaggal bezárólag lehet számon kérni az adott tantárgy ismeretanyagát.

Ezen az évfolyamon nem az a cél vezet bennünket, hogy minél több ismeretet kérjünk számon, hanem inkább arra törekszünk, hogy sikeres vizsgaélményhez juttassunk minden tanulót.

A számonkérés nem elsősorban a lexikális tudás mérését, hanem leginkább a kreativitásnak, a gondolkodás minőségének, a kommunikációs képességeknek az ellenőrzését szolgálja.

A 8. évfolyamon a nyelvi kiscsoportok órakeretben, saját csoportjuk követelményrendszere szerinti egységes tesztet írnak, a szaktanárok által eldöntött időpontban. Hangsúlyozandó: ez nem vizsga, hanem a 8. évfolyam végén íratott, csoportonként egységes „évfolyamdolgozat” a 7. és 8. évfolyam anyagából, annak mérése, hogy hol tartanak a gyerekek az idegen nyelvek ismeretében, s ez alapján történik majd a következő két évre a csoportbeosztás. A nyelvi orientáltságú csoportok szóbeli vizsgát tesznek.

A második idegen nyelvből a 11. évfolyam végén tesznek írásbeli és szóbeli vizsgát a tanulók.

B)

A 10. évfolyam a 9. és 10. évfolyam anyagából vizsgázik. A vizsga időpontja előtt két héttel átvett anyaggal bezárólag lehet számon kérni az adott tantárgy ismeretanyagát, amely témaköröket az esedékes vizsga előtt két héttel átvettek.

A feladatok azt mérik, hogy a diákok mennyire értik meg a szaktárgyak felvetette alapkérdéseket, mennyire kreatívak, mennyire tudják alkalmazni az elméletben megtanultakat. Belátják-e, hogy e szaktárgyak és az élet kapcsolata mennyire szoros, s hogy e szaktárgyak eredményeit, ismeretanyagát jól lehet hasznosítani a gyakorlatban. Fontos megállapítani, a diákok milyen mértékben sajátították el a szaknyelvek alapjait, mennyire képesek magukat világosan kifejezni az adott tantárgy speciális nyelvezete által, ezért is szervezünk magyar nyelv és irodalomból szóbeli vizsgát. Összességében mérendő, mennyire fejlett a kommunikációs képességük.

Mivel a feladatok megoldására e belső vizsgákon lényegesen kevesebb idő jut, mint az érettségi-feladatok kivitelezésére, a „házi írásbeli” nehézségi fokát ennek figyelembe vételével alakítjuk. Már a 10. évfolyam végi vizsgákon (nemcsak a próbaérettségien) cél a kétszintű érettségi vizsga előkészítése.

A tételekhez tartozó tananyag nagyságát az érettségi szintjéhez alkalmazva bővítjük a 8. évfolyam végéhez képest. A diákoknak így lehetőségük nyílik annak elsajátítására, hogy miképpen kell egy nagyobb témából a lényegét kiemelve és megragadva számot adni a megszerzett tudásról. Ez a képesség ugyanis elengedhetetlen a későbbi érettségire való felkészüléshez, hiszen a szelekció teljes alkalmazása nélkül a diákok csak nehezen fognak megbirkózni a hat év anyagának megtanulásával.

C)

A 12. évfolyamosok belső szóbeli próbaérettségi vizsgát tesznek magyar nyelv és irodalomból, illetve történelemből, rendszerint a második félév legelején. Matematikából február hónapban írásban próbaérettségit írnak, valamint egy választott idegen nyelvből márciusban próbaérettségiznek.

A próbaérettségin számon kérendő témaköröket a 12. évfolyamon tanító szaktanárok jelölik ki, döntésüket egyeztetve az adott szak munkaközösség-vezetőjével és az igazgatósággal.

E vizsga tételei hasonló jellegűek és nehézségűek, mint a középszintű érettségi szóbeli tételei. Egy-egy feleletre 10-10 perc áll rendelkezésre. Magyarból egy maturandus összesen legfeljebb 15 percig felelhet (tekintve, hogy irodalmi és anyanyelvi feladatokat is kap). A vizsga nem nyilvános!

A végzősök próbaérettségijének célja a matúra tartalmi és formai elemeinek előzetes áttekintése, s természetesen annak felmérése, hogy ki hol tart a felkészülésben. A próbaérettségin a kérdező tanár, egy másik szaktanár és az igazgatóság képviselője vesz részt. E szóbelin az emelt szintű érettségire jelentkezőket természetesen alaposabban kikérdezzük, mint a középszintű vizsgát tenni szándékozókat. A szóbeli próbaérettségik eredményét súlyozott jegynek tekintjük. Az elért eredményekről, tapasztalatokról a soron következő tanári értekezleten beszélünk.

1.8.2. Osztályozó vizsgák

Az osztályozó vizsgák rendjét a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet szabályozza, melynek legfontosabb elemei a következők:

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi osztályzatai megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait **egyéni tanrend szerint** végzi,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,
- hiányzása a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása az adott félévben meghaladja az adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozóvizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozóvizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanuló a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozóvizsga letétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

1.8.3. Különbözeti vizsgák

A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a június 15-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót.

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- írásbeli határozat alapján engedélyezték,
- tanulmányait a 12. évfolyamon valamely tantárgyból emelt szinten kívánja folytatni, és megelőzően csak középszinten tanulta,
- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni, és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

1.8.4. Javító vizsgák

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles. A javítóvizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni. A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban tehet.

1.8.5. Pótló vizsgák

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkésik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- A pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

1.8.6. Érettségi vizsgák

Az érettségi vizsgák két részből állnak, az írásbelik és a szóbelik lebonyolítása a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően történik.

Érettségi vizsgán a vizsgázónak – legalább középszinten – öt vizsgatárgyból kell vizsgát tennie.

Kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- történelem
- idegen nyelv
- a tanuló által választott tantárgy

1.9. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A közoktatási intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

Gimnáziumunk a felvételi kérelmekről az általános iskolai tanulmányi eredmények és a központilag kiadott egységes feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga (továbbiakban központi írásbeli vizsga) eredménye alapján dönt.

Hatévolyamos képzés: A hozzánk jelentkező diákok pontszámait az alábbiak szerint fogjuk kiszámítani: az általános iskolai 5. évfolyam év végi bizonyítványa és a 6. évfolyam I. félévi értesítő eredményei közül a magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv és természetismeret tantárgyak érdemjegyeit 50%-os arányban számítjuk be. A hat évfolyamos gimnáziumok számára összeállított központi egységes írásbeli anyanyelvi és matematikai feladatsor eredményeit szintén 50%-ban vesszük figyelembe.

Négyévfolyamos képzés: A hozzánk jelentkező diákok pontszámait az alábbiak szerint fogjuk kiszámítani: az általános iskolai 7. évfolyam év végi bizonyítványa és a 8. évfolyam I. félévi értesítő eredményei közül a magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv és egy természetismeret tantárgy érdemjegyeit 50%-os arányban számítjuk be. A négyévfolyamos gimnáziumok számára összeállított központi egységes írásbeli anyanyelvi és matematikai feladatsor eredményeit szintén 50%-ban vesszük figyelembe.

A hozzánk jelentkező tanulókkal egy személyes elbeszélgetés formájában találkozunk. Itt leginkább az egyházi (református, evangélikus, baptista, római katolikus, görög katolikus és egyéb keresztyén felekezet) hovatartozásáról és a gyülekezeti háttéréről beszélgetünk el a jelenetkezővel.

A felvételi vizsgákon az azonos felvételi eredményt elérő tanulók esetében a rangsorolásukra vonatkozó különleges helyzetet az alábbiak szerint szabályozzuk (20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 40.§(3) felhasználásával).

1. Elsősorban előnyt élveznek a református felekezethez tartozók. A jelentkezési laphoz mellékelni kell a lelkipásztori ajánlást, melyet a jelentkező tanuló felekezete szerinti lelkésze ad.
2. Előnyt élvez a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, aki ezt hitelt érdemlően bizonyítja.
3. Akinek állandó lakhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye az iskola székhelyének, telephelyének településén, azaz Debrecenben van.
4. Akinek a testvére intézményünk tanulója.
5. Akinek szülője, szülei egykor az intézmény tanulói voltak.
6. Akinek szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő.

A jelentkezés rendjét és a felvételi eljárást a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet szabályozza.

Gimnáziumunk felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében október 20-áig elhelyezi. A felvételi tájékoztató tartalmazza:

- az iskola OM-azonosítóját, telephelyenként a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat;
- a felvételi eljárás rendjét;
- a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül különösen a teljesítmények értékelésének módját és figyelembevételének arányait;

Másik intézményből történő átvételről az igazgató dönt az alábbiak szerint:

Átvételre másik iskolából felvételi meghallgatás után kerülhet sor.

Az átvétel az alábbi eljárás alapján történhet:

- szükséges, hogy a megcélzott osztályban legyen hely;
- egyeznie kell a tanult idegen nyelveknek és a többi elméleti tantárgynak;
- az iskola vizsgálja a tanuló megelőző tanulmányait;
- lelkeszi ajánlás szükséges.

Amennyiben valaki olyan középiskolából jelentkezik Gimnáziumunkba, ahol bizonyos tantárgya(ka)t nem tanult, az átvételének feltétele osztályozóvizsga letétele az adott tantárgy(ak)ból. Szükség esetén ehhez észszerű (de legfeljebb 3 hónap) felkészülési időt biztosítunk.

1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat
- ismerjék fel a vészhelyzeteket
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével, sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – tanórai keretben – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási továbbképzésen
- tanulóink bekapcsolódhatnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő, az alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés
- kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid- mérgezés
- fizika: égési sérülések, forrázás
- testnevelés: magasból esés

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

2. Az iskola helyi tanterve

2.1. A debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziuma órahálói

Az iskola kerettanterve a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) számú EMMI rendelet 3. valamint 4. melléklet alapján készült. A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázat tartalmazza.

Óratervezet a kerettantervekhez 7-12. évfolyam, gimnázium						
Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	3	3	3	3
II. idegen nyelv			3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	3	3
Erkölcstan	1	1				
Etika					1	
Biológia – egészségtan	2	1		2	2	2
Fizika	2	1	2	2	2	
Kémia	1	2	2	2		
Földrajz	1	2	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Mozgóképesség és médiaismeret			1			
Művészetek					2	2
Informatika	1	1	1	1		
Életvitel és gyakorlat	1					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	3	3	4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	31	31	35	36	35	35

Négy évfolyamos képzés

Óraterv a kerettantervekhez 9-12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	3	3
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Erkölcstan				
Etika			1	
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			
Művészetek			2	2
Informatika	1	1		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1

Szabadon tervezhető órakeret	4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

Gimnáziumi képzés:

- A 2018/19-es tanévtől az eddigi évfolyamonként 2 hat évfolyamos képzés 1 négy évfolyamos osztállyal egészül ki. Amennyiben a partneri igények változnak, az iskola az igényeknek megfelelően változtathat az oktatás struktúráján.
- A hat évfolyamos képzésben egy humán és egy reál irányultságú osztályt szervezünk évfolyamonként.
- A négy évfolyamos képzés általános tantervű.
- Az idegen nyelvek tanítása az azonos óraszámú osztályokban évfolyamszintű csoportbontásban kerül megszervezésre.
- A helyi tanterv minden évfolyamon előír a kötelező óraszámok fölötti órákat: hit- és erkölcstanból és a 7. évfolyamon egyházi énekből.
- A szabadon tervezhető órák terhére elsősorban a kötelező érettségi tantárgyakat erősítjük.
- A 11. és 12. évfolyamon szabadon választható tanórák az érettségi előkészítő rendszerben a továbbtanulásra készítene fel.

2.2. A kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Iskolánk órahálója a2013/14. tanévtől (felmenő rendszerben)

Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4*	4	4	4	4	4
I. idegen nyelv	4*/3	4*/3	4*	4*	3	3

II. idegen nyelv			4*	4*	3	3
Matematika	4*/3	4*/3	4*	4*	3	4*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	3	3
Hit- és erkölcsstan	1***	1***	2***	2***	1***	2***
Erkölcstan	1**	1**				
Etika					1**	
Egyházi ének	1***				1****	1****
Biológia – egészségtan	2	2*		2	2	2
Fizika	2	2*	2	2	2	
Kémia	1	2	2	2		
Földrajz	2*	2	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1****	1****
Mozgókép kultúra és médiaismeret			1			
Informatika	1	1	1	1		
Életvitel és gyakorlat	1					1
Testnevelés és sport	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1	1
Érettségi előkészítő					3+3	3+3
Szabadon tervezhető órakeret	3	3	4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	31+2	31+1	35+1	36+1	35+1	35+1

* Kiegészítő információk:

7-8. évfolyam: a „Nyelvi” profilú osztálynak 4 első idegen nyelvi és 3 matematika órája van, a „reál” profilú osztálynak 3 első idegen nyelvi és 4 matematika órája van.

*Szabadon tervezhető órakeret terhére

**A hetedik, nyolcadik és tizenegyedik évfolyamon a hit- és erkölcsstanba épült be az erkölcsstan és az etika

***243/2013 kormányrendelet 8. §.a) alapján a heti óraterhelésnél figyelmen kívül hagyható

**** A „művészetek” heti 2 tanórán az egyházi ének és a vizuális kultúra tantárgyak osztoznak.

A hat évfolyamos gimnáziumi képzés 2018-tól módosított órahálója
a nyelvi irányultságú osztályban
(angol nyelv)

Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4*	4	4	4	4	4
I. idegen nyelv	5*	4*	4*	4*	3	3
II. idegen nyelv			4*	4*	3	3
Matematika	3	3	4*	4*	3	4*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	3	3
Hit- és erkölcsstan	1***	1***	2***	2***	1***	2***
Erkölcsstan	1**	1**				
Etika					1**	
Egyházi ének	1***				1****	1****
Biológia – egészségtan	1,5	2		2	2	2
Fizika	1,5	2	2	2	2	
Kémia	1	2	2	2		
Földrajz	2	2	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1****	1****
Mozgóképkultúra és médiaismeret			1			
Informatika	1	1	1	1		
Életvitel és gyakorlat	1					1
Testnevelés és sport	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1	1
Érettségi előkészítő					3+3	3+3
Szabadon tervezhető órakeret	3	3	4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	31+2	31+1	35+1	36+1	35+1	35+1

Reál profilú osztály

Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4*	4	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	4*	4*	3	3
II. idegen nyelv			4*	4*	3	3
Matematika	4*	4*	4*	4*	3	4*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	3	3
Hit- és erkölcsan	1***	1***	2***	2*	1***	2***
Erkölcstan	1**	1**				
Etika					1**	
Egyházi ének	1***				1****	
Biológia – egészségtan	2	2		2	2	2
Fizika	2	2	2	2	2	
Kémia	1	2	2	2		
Földrajz	2*	2	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1		1****
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1****	1****
Mozgókép-kultúra és médiaismeret			1			
Informatika	1	1	1	1		
Életvitel és gyakorlat	1					1
Testnevelés és sport	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1	1
Érettségi előkészítő					3+3	3+3
Szabadon tervezhető órakeret	3	3	4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	31+2	31+1	35+1	36+1	35+1	35+1

Kiegészítő információk:

*Szabadon tervezhető órakeret terhére

**A hetedik, nyolcadik és tizenegyedik évfolyamon a hit- és erkölcsanba épült be az erkölcsan és az etika

***243/2013 kormányrendelet 8. §.a) alapján a heti óraterhelésnél figyelmen kívül hagyható

**** A „művészetek” heti 2 tanórán az egyházi ének és a vizuális kultúra tantárgyak osztoznak.

11 – 12. évfolyamokon:

-az emelt érettségire felkészítő fakultációs tárgyak az alábbiak közül választhatók:

-magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelvek (angol, német, francia, olasz), biológia, kémia, fizika, földrajz,

-középszintű érettségire felkészítő fakultációs tárgyak: informatika, hit- és erkölcstan, társadalomismeret, matematika

A csoportok indítása a jelentkezők létszámától függ.

Négy évfolyamos képzés

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I. idegen nyelv	4*	4*	3	3
II. idegen nyelv	4*	4*	3	3
Matematika	4*	4*	3	4*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Hit- és erkölcstan	2***	2***	1***	2***
Etika			1**	
Egyházi ének			1****	
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		1****
Vizuális kultúra	1	1	1****	1****
Mozgókép kultúra és médiaismeret	1			

Informatika	1	1		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	3+2	3+2	3+2	3+2
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Érettségi előkészítő			3+3	3+3
Szabadon tervezhető órakeret	4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	35+1	36+1	35+1	35+1

Kiegészítő információk:

*Szabadon tervezhető órakeret terhére

**A hetedik, nyolcadik és tizenegyedik évfolyamon a hit- és erkölcsstanba épült be az erkölcsstan és az etika

***243/2013 kormányrendelet 8. §.a) alapján a heti óraterhelésnél figyelmen kívül hagyható

**** A „művészetek” heti 2 tanórán az egyházi ének/ ének-zene és a vizuális kultúra tantárgyak osztoznak.

11 – 12. évfolyamokon:

-az emelt érettségire felkészítő fakultációs tárgyak az alábbiak közül választhatók:

-magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelvek (angol, német, francia, olasz), biológia, kémia, fizika, földrajz,

-középszintű érettségire felkészítő fakultációs tárgyak: informatika, hit- és erkölcsstan, társadalomismeret, történelem, matematika, magyar

A csoportok indítása a jelentkezők létszámától függ.

Óraháló 2020 szeptemberétől, nyelvi orientáltságú osztály (hatévfolyamos gimnáziumi képzés)

2020. január 31-én megjelent 110/2012 (VI.4.) kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról módosított változata alapján készültek az órahálók.

	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	1	1	1	1	1	1
Irodalom	2	2	2	3	3	3
Matematika	3	3	3	3	3	4
Történelem	2	2	2	2	3	3
Allampolgári ism.		1				1
Hit-és erkölcsstan	2**	2**	2**	2**	2**	2**
Kémia	1	2	1	2		
Fizika	1	2	2	3		
Biológia	2	1	3	2		
Földrajz	2	1	2	1		
I. nyelv	5*	5*	4*	4*	4	4
II. nyelv			4*	4*	3	3
Ének	1	1	1	1		
Egyházi ének	1**	1**				
Rajz	1	1	1	1		
Mozgókép						1
Technika	1					
Digitális kultúra	1	1	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Érettségi ek. 1					3 (4)	4
Érettségi ek 2					3 (4)	4 (2)
Érettségi ek 3						0 (2)
Természettudomány					2	
Összesen	32	32	36	36	36	36

Kiegészítő információk:

*Szabadon tervezhető órakeret terhére (a szabadon tervezhető órakeret 11-12. évfolyamon az érettségi előkészítőkre fordítódik)

**A hetedikről a tizenkettedik évfolyamig a hit- és erkölcsstanba épült be az erkölcsstan és az etika

Óraháló 2020 szeptemberétől reál orientáltságú osztály (hatévfolyamos gimnáziumi képzés)

	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Irodalom	2	2	2	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1	1	1
Matematika	3	3	3	3	3	4
Történelem	2	2	2	2	3	3
Allampolg. ism		1				1
Hit- és erkölcsstan	2**	2**	2**	2**	2**	2**
Kémia	2*	2	1	2		
Fizika	2*	2	2	3		
Biológia	2	2*	3	2		
Földrajz	2	2*	2	1		
I. nyelv	3	3	4*	4*	4	4
II. nyelv			4*	4*	3	3
Ének	1	1	1	1		
Egyházi ének	1**	1**				
Rajz	1	1	1	1		
Mozgókép						1
Technika	1					
Digitális kultúra	1	1	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Érettségi ek 1					3 (4)	4
Érettségi ek 2					3 (4)	4 (2)
Érettségi ek 3						0 (2)
Természettudomány					2	
Összesen	32	32	36	36	36	36

Kiegészítő információk:

*Szabadon tervezhető órakeret terhére (a szabadon tervezhető órakeret 11-12. évfolyamon az érettségi előkészítőkre fordítódik)

**A hetedikről a tizenkettedik évfolyamig a hit- és erkölcsstanba épült be az erkölcsstan és az etika

Óraháló 2020 szeptemberétől a **négyévfolyamos** gimnáziumi képzésben

	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom	2	3	3	3
Matematika	3	3	3	4
Történelem	2	2	3	3
Allampolgári ism.				1
Hit-és erkölcsan	2**	2**	2**	2**
Kémia	1	2		
Fizika	2	3		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
I. nyelv	4*	4*	4	4
II. nyelv	4*	4*	3	3
Ének	1	1		
Egyházi ének			1**	
Rajz	1	1		
Mozgókép				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Éek 1			3 (4)	4
Éek 2			3 (4)	4 (2)
Éek 3				0 (2)
Természettudomány			2	
Összesen	36	36	36	36

Kiegészítő információk:

*Szabadon tervezhető órakeret terhére (a szabadon tervezhető órakeret 11-12. évfolyamon az érettségi előkészítőkre fordítódik)

**A kilencediktől a tizenkettedik évfolyamig a hit- és erkölcsanba épült be az erkölcsan és az etika

A köznevelési törvény által elkészített pedagógiai program bevezetésének ütemezése

az egyes évfolyamokon az alábbi táblázatban látható:

Tanév	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Osztály				
hat évfolyamos 7. Nyelvi	2020	2020	2020	2020
hat évfolyamos 7. Reál	2020	2020	2020	2020
hat évfolyamos 8. Nyelvi	2018	2018	2018	2018
hat évfolyamos 8. Reál	2018	2018	2018	2018
hat évfolyamos 9.	2018	2018	2018	2018
négy évfolyamos 9.	2020	2020	2020	2020
hat évfolyamos 10.	2013	2013	2013	-
négy évfolyamos 10.	2018	2018	2018	-
hat évfolyamos 11.	2013	2013	-	-
négy évfolyamos 11.	2013	2013	-	-
hat évfolyamos 12.	2013	-	-	-
négy évfolyamos 12.	2013	-	-	-

2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások továbbá ezek esetében a pedagógus választás szabályai

A szabadon választható képzések lehetőségeit az intézményi óraháló, a jelentkezéssel kapcsolatos szabályokat a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet határozza meg. (14-15§)

- A gimnáziumi képzésben résztvevők számára az utolsó két évfolyamon érettségi előkészítőt kell szervezni, melynek célja a továbbtanulásra való felkészítés
- Két fakultációt kell választani
- A fakultációk megfelelő számú, évfolyambeli jelentkező (8-10 fő) estén indulnak, de van összevont fakultációra is lehetőség a 11-12. évfolyamosok számára pl. a művészeti tantárgyak esetén.
- Ha a tanulót – kérelmére – felvették a szabadon választható tanítási órára, akkor egész évben köteles oda járni.
- A tanulónak – indokolt esetben – soron következő tanév szeptember 5-ig egy alkalommal joga van fakultációs jelentkezésén módosítani.
- Abszolút tantárgyi sikertelenség esetén a szaktanár javaslatára az igazgató is engedélyezheti a fakultációváltást.
- Fakultációváltás miatti belső különbözeti vizsgán a tanulónak legalább közepes (3) eredményt kell elérnie ahhoz, hogy az új választott fakultáción részt vehessen.
- A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.
- Az emelt szintű érettségire való felkészítés lehetőségét biztosítja iskolánk magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, angol, német, francia, olasz, fizika, biológia, kémia tantárgyakból.
- A tanulók minden év április 15-éig az iskola által szerkesztett jelentkezési lapon jelzik választásukat, amelyet a szülő aláírásával hitelesít.
- A jelentkezések alapján a csoportok indításáról az intézményvezető dönt.
- A fakultációs csoport tanárának személyéről az érettségi előkészítő-csoport meghirdetése előtt dönt az intézményvezető.
- A pedagógus személyének megválasztására azon fakultációk esetén van lehetőség, amelyeknél az adott évfolyamon, azonos programmal több csoport is indul.

2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Gimnáziumunkban a 7-8. évfolyamon az alábbi tantárgyak esetén alkalmazunk csoportbontást:

matematika

idegen nyelv

informatika

magyar nyelv

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának a megalapozására. Csupán az idegen nyelvek esetében történik az azonos szinten lévők egy csoportba szervezése.

A gimnáziumi képzésben csoportbontásra technikai okok miatt, a hatékonyság növelése végett, vagy a választás lehetőségének biztosítása céljából kerül sor.

9-10. évfolyamon csoportbontásban tanulják a diákok az alábbi tantárgyakat:

matematika

idegen nyelv

informatika

testnevelés

magyar nyelv

A 11-12. évfolyamon a már említettek mellett a matematikát egy évfolyamon belül tanulhatják alapórán, alapórán és középszintű érettségi előkészítőn, vagy emelt szintű érettségi előkészítőn.

Az egyes tanévekben alkalmazott csoportbontásról az igazgató dönt a törvényi előírásokat, tantestület személyi kapacitását, a csoportlétszámok racionalizálását és a finanszírozási lehetőségeket egyaránt figyelembe véve.

2.5. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások

- Az iskolai szakkörök heti óraszámát és meghirdetési körét a szakköri célok által meghatározott.
- Egy tanuló tetszőleges számú szakkörnek lehet tagja, amennyiben ezek időben összeegyeztethetőek.
- A szakköri csoportok megfelelő számú jelentkezés esetén jönnek létre.
- A szakkörök indítását az azt vezető pedagógus kezdeményezi.
- A jelentkezések alapján a szakkör beindításáról az igazgató dönt.

2.6. A tankönyvválasztás elvei

- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.
- Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg, amelyekről részletes információ a tantárgyak helyi tantervében található.
- A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
 - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
 - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
 - A taneszközök használatában a hosszú távú alkalmazásra és az egymásra épülésre törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- Az iskola a tankönyvrendelésnél arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt, tartós könyvet szerezzen be az iskolai könyvtár számára.

- Figyelünk külön is arra, hogy a kiválasztott tankönyv feleljen meg a korszerű tudományosság és az olvasmányosság, tanulhatóság kettős követelményének és a könyv technikai kivitelezését, az esztétikai (tipográfia, grafikai szerkesztés, színdinamika), egészségügyi (betűméret, könyvsúly, könyvméret, nyomdafesték) követelményeknek való megfelelést is figyelembe vesszük.

2.7. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

2.7.1 A kulcskompetenciák fejlesztése

Iskolánk kiemelten fontosnak tartja, hogy a tanulók elsajátítsák a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához. Az ún. kulcskompetenciák egyformán fontosak, mivel a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban mindegyik szükséges. Sok kompetencia azonban részben fedi egymást, mivel az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Ezért a kulcskompetenciák kialakulása nem tantárgyhoz kötött, de még műveltségterülethez sem. Számos fejlesztési terület van, amely az összes kompetencia kialakulásához hozzájárul. Ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, az észszerű kockázatvállalás, a döntéshozatal és az érzelmek kezelése. A kulcskompetenciák kialakulásának segítségét minden pedagógustól elvárjuk. Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a tanulóknak feladott kérdések, problémák és feladatok életszerűek legyenek és a kulcskompetenciák kialakulását segítsék.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását és a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Az idegen nyelvi kommunikáció nem más, mint az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban idegen nyelven. Az idegen nyelvi kommunikációban tükröződik az egyén életkora, kulturális meghatározottsága, szociális kompetenciája, érzelmi intelligenciája és kognitív képessége is.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, az olvasott szöveg megértését és a szövegalkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Az idegen nyelv tanulása során az egyénnek meg kell tanulnia a segédeszközök megfelelő használatát, amely képessé teszi az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is, valamint arra, hogy az iskolában elért idegen nyelvi kommunikációs szintjét megtartsa, illetve növelje.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Matematikai, gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak kialakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek kialakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok) valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A matematika terén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alpműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat.

A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon, és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikációs és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia a természetnek, az IKT (digitális információközlő technológiák) szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat - szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás, információkezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) - a szabadidő, az információmegosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek értenie kell, miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az IKT interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Idetartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IKT alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IKT használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek, elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való , saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd a tanulás iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

Személyes és társas kapcsolati kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen saját és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét. A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete. Kíváncsi a tájékozódás az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióiban, továbbá a nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának a megértése.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megértjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltünk, és empátikusak vagyunk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Idetartozik még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség elismerése. Fontos része ennek az attitűdnek a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés.

A szociális kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában szerepelnek, s ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magában foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása is.

Az állampolgári kompetencia olyan képességeket igényel, mint a közügyekben való hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés. Magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző szinteken - a helyi szinttől a nemzeti és európai szintig - hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, a döntéshozatalban való részvételt, elsősorban szavazás útján.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális színűségének megértését. Magában foglalja a településhez, az országhoz, az EU-hoz és általában az Európához való tartozást, a részvétel iránti nyitottságot a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának a kinyilvánítását (pl. a demokratikus elvek tiszteletben tartása). Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is jelenti.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgzó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is. Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Feltételezi a célok elérését segítő motivációt és elhatározottságot, legyenek azok személyes, másokkal közös és/vagy munkával kapcsolatos célok vagy törekvések.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót és a mozgóképet.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyénnek, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Idetartozik Európa (az európai országok, nemzetek és kisebbségek) kulturális és nyelvi sokféleségének a megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat, eligazodjunk a világban.

2.7.2 Kiemelt fejlesztési feladatok

A Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek. Összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait. A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtása az intézményi pedagógiai kultúra meghatározó fokmérője. Az itt kiemelt nevelési célokat a tanítási órák keretein belül is és az iskolai élet más területein (csendes napok, iskolai ünnepek, kirándulások, versenyek) is igyekszünk a tanulók felé közvetíteni.

A lelki nevelés

A Dóczy Gimnázium lelki nevelésének célja, hogy tanulói az Isten Igéjével rendszeresen élő, imádkozó tagjai legyenek egyházunknak. Ezt a célt csak úgy érhetjük el, ha az egész iskolát meghatározza az evangéliumi keresztyén légkör. Ebből fakad a tanárok személyes példaadásának fontossága, amellyel órán és órán kívül is nevelik, formálják diákjainkat, esetleg életre szóló hatásokat adva nekik.

Iskolánk pedagógusai tisztában vannak azzal, hogy Isten Igéjében az evangélium és a törvény egységet képez, és a diákok különböző életkorában, különböző arányban van jelen a nevelési folyamatban. A bibliai ismeretek és a keresztyén élet etikájának összehangolása a hétköznapi kihívásaival, életkori konfliktusok és az oktatás-nevelés során megjelenő feszültségek kezelése, önismeret-fejlesztés, alkalmazkodási készség növelése és a nyílt, tudatos kommunikáció támogatása történik a lelkészekkel, a lelki gondozóval (mentálhigiénés szakemberrel), tanárokkal és az osztályfőnökökkel történő egyéni lelki beszélgetések és/vagy csoportos foglalkozások során. Ezzel is elősegítve a lelkileg egészségesebb, érett és önálló döntésekre képes keresztyén személyiség kibontakozását.

A lelki nevelés elveinek megvalósítására csak olyan nevelők képesek, akik önmagukra nézve tudatosan is érvényesnek tekintik a Református Köznevelési Törvényben foglaltakat. Az ott nem szabályozott kérdésekben az iskola nevelőtestülete az Országos Református Tanáregyesület „Etikai Kódex”-ét tekinti mértékadónak.

Iskolánk véglegesített (határozatlan időre alkalmazott) tanárai és nevelői a tanévnyitó ünnepség keretében fogadalmat tesznek, hogy az iskola nevelési elveivel, szemléletével egyetértenek, s azokat gyakorlatban megvalósítani igyekeznek. A Református Köznevelési Törvény értelmében megfogalmazott Nyilatkozat aláírásával az iskola valamennyi pedagógusa vállalja a törvény betartását és szellemiségének képviselését napi munkájában és életében.

Az erkölcsi nevelés

Az erkölcsi nevelés célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen életkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokon való megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, és az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakulása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre és elősegíti helytállásukat a munka világában. A pedagógusok olyan fegyelmezési és értékelési módokat, kommunikációs, és konfliktus- és stresszkezelő technikákat alkalmaznak, amelyek elősegítik a Dóczy Gimnázium erkölcsi nevelési céljait.

Énkép, önismeret és a társas kultúra fejlesztés

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó-alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy, mint a személyiségére jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértéke, színvonala is nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásoktól. A Nemzeti alaptantervben megnevezett értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát. Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, tanulást segítő beállítódásokat, motívumokat, a tanítás - tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

Az önismeret továbbá a társas kapcsolati kultúra alapja. Társas kapcsolataik fejlesztése érdekében a tanulónak képessé kell válniuk érzelmeik hiteles kifejezésére, az empátiára, valamint egymás kölcsönös elfogadására és ezzel végső soron képessé válnak szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására.

Családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. Az iskolának tehát kiemelt feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése, támogatása, segítése. A családi életre nevelés segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életük során felmerülő konfliktusok kezeléséről, illetve őszintén foglalkozik a szexuális kultúra kérdéseivel és segít abban, hogy e téren is önálló keresztyén döntést legyenek képesek hozni.

Hon - és népismeret, nemzeti öntudat és hazafias nevelés

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit, hagyományait. Ennek során tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, megismerik a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek! Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit!

Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése. Az új köznevelési törvény is ösztönzi a fiatalokat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységekre.

A tanórákon kívül a magyarságtudat és hazaszeretet erősödését szolgálják az iskolai ünnepek. Törekszünk arra, hogy az ünnepek közösségi élményt adjanak, úgy, hogy az egész iskola tanulóifjúsága együtt ünnepeljen, egy-egy osztály cselekvő részvételével, a korosztálynak megfelelő forma választásával személyesen átélhetővé váljon a nemzethez, a történelmi múlthoz való viszony.

Európai azonosságtudat- egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulók ismerjék meg az *egyetemes emberi civilizáció* legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Keresztyéni szemléletüket fel nem adva váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. Iskolánk és tanulóink törekednek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában. Lehetőséget adnak erre azok a pályázatok, amelyekben az iskola folyamatosan részt vesz, hogy biztosítsa az iskola diákjai számára más európai országok iskoláinak meglátogatását, illetve külföldi diákok vendégül látását.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, kulturális közösség életében és/vagy a politikai életben. Olyan részvétel, amelyet a megfelelő tudás, a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartása, az erőszakmentesség jellemez, és az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete vezérel. A Magyar Köztársaság közoktatási rendszerének tehát egyik alapvető feladata olyan formális, nem formális és informális tanulási lehetőségek biztosítása, amelyek elősegítik a tanulók aktív állampolgárrá válását.

Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálnak, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket.

Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás - és tanulásszervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja. A diákönkormányzat működésére úgy tekintünk, mint ami az állampolgári szerep gyakorlásának lehetősége. Komolyan vesszük a diákok kezdeményezéseit és teret engedünk a megvalósításuknak.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A gazdálkodás és a pénzvilágra vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános műveltségünk részévé vált. A gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javaikkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság. Minden olyan országnak, amely anyagi biztonságra törekszik és szeretne helytállni a globális versenytérben, elemi érdeke, hogy állampolgárai nyitottak legyenek a gazdaság világa felé. A társadalom számára is nélkülözhetetlen, hogy tagjaiban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt. Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét. Tudják mérlegelni gazdasági döntéseik közvetett és közvetlen következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi értékek összefüggéseit, egymásrautaltságát. Ennek érdekében biztosítjuk a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal és adózással kapcsolatos minimális ismeretek elsajátítását. Nem utolsó sorban a pénzügyi nevelés részeként adakozásra neveljük a tanulókat. Iskolánkban az iskolai istentiszteletek perselyadományyaiból ifjúsági gyülekezeti pénztárat működtetünk, amelyből az egyház pénzügyi szabályainak megfelelően rászoruló diákokat és a közösség céljait támogatjuk.

Fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékenyebbé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvnek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt. A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében. Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét. Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Önkéntességre, másokért való felelősségvállalásra nevelés

Az önkéntességre nevelés célja, hogy kialakuljon a tanulóknál a hátrányos helyzetű, idős vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és annak felelős ellátása), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos állampolgári létehez. Törekszünk arra, hogy az önkéntes munka során diákjaink megérezzék a bibliai igazságot, miszerint „aki mást felüdít, maga is felüdül”. Az iskolai

közösségi szolgálat szervezésekor igyekszünk sok, különböző profilú szervezettel keret megállapodást kötni, hogy megfelelő választási lehetőséget biztosítsunk a kötelező közösségi szolgálatban való részvételhez.

Médiatudatosságra való nevelés

Cél, hogy a tanulók a globális, médiával átszőtt nyilvánosság tudatos szereplőivé váljanak, azaz értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét is. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása, amely felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értékelt és tudatos megszervezésére. Tantervi szinten a tanulók a Mozgókép és médiaismeret tantárgy keretében megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

Pályaorientáció

Iskolánk – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet nyújt a munka világáról és az oda vezető továbbtanulási lehetőségekről. Ennek érdekében biztosítjuk, hogy a tanulók részt vegyenek az egyetemek nyílt napjain, illetve rendszeresen és szervezett formában bemutatkozási lehetőséget adunk az egyetemeknek, hogy az iskola épületében bemutassák képzési kínálatukat. Osztályfőnöki órákon a diákokkal, illetve szükség esetén fogadóórákon a szülőkkel együtt megbeszéljük, hogy milyen reális célokat érdemes kitűzni és milyen erőfeszítéseket kell megtenni a célok eléréséhez. A pályaorientációba külső szakértő is bevonható, ha arra igény jelentkezik.

A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag

elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni. Törekedjenek arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magába: az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használata révén. Ismerniük kell a könyvtári keresés módját, a keresés eszközeit, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. El kell sajátítaniuk az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját, az interneten való keresés stratégiáját.

A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a „szabadter” is. A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az informatikai eszközök és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában. A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és életszerű tartalommal ruházza

fel azokat. Törekednie kell a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, mindennapokban történő felhasználására. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése. Ezzel párhuzamosan érdemes hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.

Az iskolai tanítás-tanulási folyamatba külső szakértő is bevonható. A külső szakértő kiválasztásáért, a külső szakértő által közölt ismeretek és az iskolai pedagógiai program összhangjáért az iskola igazgatója a felelős. A külső szakértő a tanítási órán a kijelölt pedagógus közreműködésével, a tanulási folyamat pedagógiai szempontból történő kontrollja mellett vehet részt a tanítási folyamatban.

2.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

2.8.1 A mindennapos testnevelés, testmozgás

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 27. § (11) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik a mindennapos testnevelésről.

„Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- b) iskolai sportkörben való sportolással,
- c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.”

A DRK Dóczy Gimnáziuma a törvényi rendelkezést az alábbiak szerint alkalmazza:

A tanulók számára hetente három testnevelés óra az órarendbe van beépítve. Két testnevelés óra tömegsport keretében két évfolyamonként összevonva (7-8.,9-10.,11-12.) kerül megtartásra a tanórák után, délutáni időpontban. A tanulók az iskola által készített formanyomtatványon kérelmezhetik, hogy mentesüljenek a két tömegsport óra alól a törvénynek megfelelően, ha igazolják, hogy valamilyen sportegyesületben sportolnak.

2.8.2. A tanulók fizikai állapotának mérése

Az állapotmérésről általában

Magyarországon a jelenlegi jogszabályok alapján évente kötelező a tanulók fizikai állapotának, edzettségének vizsgálata, amely magát a fittségi tesztek végrehajtását és értékelését jelenti. Az országos szinten egységes módszerrel és mérőeszközökkel megvalósított fittségi felmérést iskolánkban elvégezzük a jogszabályban rögzített időszakban. A NETFIT tesztrendszer beépült az iskola pedagógiai programjába és a helyi tantervébe, valamint a pedagógusok tanmenetébe is.

Az intézmény által rögzített fittségi próbák eredményei lehetőséget teremtenek:

- a diákok egyéni fizikai fittségének megállapítására, értékelésére és nyomon követésére;
- a diákok egyéni fizikai fittségével kapcsolatos tájékoztatásra a szülők irányába online környezetben;
- tanulói csoportok, illetve osztályok és évfolyamok fizikai fittségének minősítésére, nyomon követésére;
- a fizikai fittségi állapottal kapcsolatos következtetések intézményi szintű levonására;
- tankerületi és egyéb közigazgatási egységekre vonatkozó adatok gyűjtésére;
- országos szintű állapot megítélésre.

Mérés az iskolában

A „NETFIT” tesztrendszer méri, értékeli és minősíti a törvény által előírt, adatszolgáltatási kötelezettséget jelentő, egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességeket, testösszetételt és tápláltsági profilt.

NETFIT:

I. Testösszetétel és tápláltsági profil mérése

I/1. A testmagasság mérése

I/2. A testtömeg mérése

I/3. A testtömegindex

II. Aerob fitsségi profil

II/1. Aerob kapacitás becslése – állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter)

III. Vázizomzat fitsségi profil

III/1. A hasizom erő-állóképességének mérése – az ütemezett hasizom teszt

III/2. A törzsfeszítő izomzat ereje – a törzsemelés teszt

III/3. A felsőtest izomereje, erő-állóképessége – ütemezett fekvőtámasz teszt

III/4. A kéz szorítóerejének mérése

III/5. A láb robbanékony ereje – helyből távolugrás teszt

IV. Hajlékonysági profil

IV/1. A térdhajlító izmok nyújthatósága – a hajlékonysági teszt

2.9. Érettségi vizsgatárgyak

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI.13.) Korm. rendelet szerint középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén legalább 138 órát, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén legalább 276 órát a felkészítésre biztosítani kell. A közép - és emelt szintű érettségire való felkészítést a 20/2012. (VIII.31.) EMMI – rendelet 13-15. §-ai szerint szervezzük meg.

A kötelező érettségi tárgyakból az alapórákon való részvétel elegendő a középszintű érettségi vizsgára való felkészítéshez. Ezekből a tárgyakból a fakultációs rendszer többletórái (szabadon választott tanórák kihasználása) az emelt szintű vizsgára való felkészítést támogatják.

Emelt szintű felkészítést a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő tárgyakból indítunk:

- magyar nyelv és irodalom;
- matematika;
- történelem;
- idegen nyelvek (angol, német, francia, olasz);
- biológia;
- kémia;
- fizika;
- földrajz.

Az előzetes igények felmérése után megfelelő számú jelentkező esetén közép szintű felkészítést is biztosítunk a következő tantárgyakból:

- informatika;
- társadalomismeret;
- hit-és erkölcstan;
- testnevelés;
- ének;
- rajz és vizuális kultúra.

A csoportok csak kellő számú (min. 8 fő) jelentkező esetén indulnak, melyet az adott tanévben az iskola vezetősége határoz meg.

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt – négy kötelező és legalább egy általa választott (a továbbiakban: kötelezően választott) – vizsgatárgyból kell – legalább középszinten – vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

A középszintű érettségi vizsgatárgyai:

Kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv,
- kötelezően választandó vizsgatárgyak a tantárgyi kínálatból.

Az érettségi vizsgára a középszintű tételsorokat az alábbi jogszabályok szerint állítjuk össze:

- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról,
- 40/2002. (V. 24.) OM-rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről.

Az egyes tantárgyakra vonatkozó érettségi témaköröket a pedagógiai programunk mellékleteként adjuk közre.

2.10. Értékelés

Az ismeretek ellenőrzése történhet szóban, írásban vagy gyakorlatban.

Írásbeli számonkérés

2.10.1 Az írásbeli értékelés általános elvei:

Az érettségien a diákoknak tudásukról írásban is számot kell adniuk, éppen ezért fontos, hogy az írásbeli ellenőrzéssel már erre is készítjük őket.

Az ellenőrzések típusa, gyakorisága tantárgy és sokszor tananyag specifikus.

Az írásbeli munkák kijavítására a tanárnak 10 munkanap áll rendelkezésére. Ha a határidőn túl kapják meg a diákok a dolgozataikat, lehetőségük van az érdemjegy ismerete után dönteni, kéri-e az adott osztályzatot. Ha a diák lemond a jegyéről, a tanár pótló dolgozat írását kérheti.

Addig a diák nem írhat új témazáró dolgozatot, amíg az előzőbe betekintést nem nyert, érdemjegyét nem ismeri.

Egy nap maximum két témazárót, összesen három dolgozatot írhat egy tanuló. Írásbeli felelet akár minden órán íratható.

Az írásbeli ellenőrzésnek korlátja lehet, ha a diák huzamosabb ideig hiányzott. Ebben az esetben biztosítani kell számára a dolgozat pótlásának a lehetőségét, egyeztetve a szaktanárral.

Az írásbeli értékelés típusai:

Írásbeli felelet

Célja a folyamatos haladáshoz szükséges óráról órára való készülés ellenőrzése.

Nem szükséges előre bejelenteni, érintheti az egész osztályt és csak néhány tanulót is. Az előző 2-3 óra anyagát érintheti. Összefoglaló, és gyakorló órák esetében az előzőleg kijelölt ismeretek ellenőrzését tartalmazza.

Érdemjegye a szóbeli ellenőrzésével egyenértékűen egyszeresen számít az év végi értékelésben.

Dolgozat

Célja az adott témakör több anyagából megszerzett ismeretek ellenőrzése.

Egy órával előre be kell jelenteni, az egész osztályt érinti. Részösszefoglalásnál az előre kijelölt ismeretanyagot kéri számon.

Érdemjegye az év végi értékelésnél egyszeresen számít.

Témazáró dolgozat

Célja az adott témakör tananyagának összefüggéseinek 45 perc, vagy ha a tantárgy és tananyag ezt indokolja, kétszer 45 perc alatti ellenőrzése.

Egy héttel korábban be kell jelenteni, és összefoglaló, esetenként gyakorló órának kell megelőznie.

Érdemjegye meghatározó az év végi értékelésnél, kétszeres súllyal számít. A szülő számára megtekinthető fogadóórán, vagy szülői értekezleten.

Szóbeli értékelés

Minden tantárgyból törekszünk az ismeretek szóbeli ellenőrzésére is, ezzel is fejlesztve diákjaink kommunikációs készségét. Speciális formája lehet a szóbeli ellenőrzésnek egy-egy témából vállalt ppt, vagy beszámoló tartása. A szóbeli feleletek jegyei egyszeresen kerülnek beszámításra az évvégi osztályzatnál. (A szóbeli ellenőrzés egyik formája a belső vizsgák szóbeli része.)

A diáknak lehetősége van jelezni tanárának, ha a tanulásában akadályoztatva volt, jelentést a szaktanár az indokok alapján mérlegelve fogadja el, vagy utasítja vissza. Ha elfogadja, jelezni kell a tanulónak a pótlás határidejét.

2.10.2. Értékelés

A tanulók munkájának, eredményeinek, tudásának értékelése

Az értékelés általános elvei:

- fontos, hogy a célok és követelmények rendszerét ismerjék a diákok
- az értékelésnek folyamatosnak kell lennie
- az értékelésnek segítő szándékúnak kell lennie
- az értékeléssel ösztönözni kell a tanulót az egyre jobb teljesítményre

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Ez magában foglalja az 51/2012.XII.21. EMMI rendelet által szabályozott kerettantervi anyagot.

Az értékelést az adott tárgyat tanító pedagógus végzi. Az értékelésnél figyelembe kell vennie az adott tanuló képességeit, egyéni haladási ütemét.

Formái:

- személyes, szóbeli értékelés folyamatosan
- érdemjegy-felelet, írásbeli ellenőrzés esetén
- magatartás-szorgalom értékelés
- tanuló értékelése tantestület előtt
- tanuló, tanulócsoport értékelése szülői értekezleten
- digitális naplóba bejegyzett értékelés

Osztályzat

Iskolánkban minden tantárgyból érdemjeggyel értékeljük a tanulók teljesítményét.

A szaktanárok saját értékelési elveket alkalmaznak, amit év elején ismertetnek a tanulókkal.

Az osztályzatra vonatkozó általános szabályok:

- lehetőleg szülessen minden hónapban érdemjegy: október 15-ig, november 30-ig, január 15-ig, március 1-ig, április 15-ig, május 31-ig.
- egy tárgyból a heti óraszám és plusz egy jegy szükséges a lezáráshoz
- valamennyi megszerzett jegy az adott hét utolsó napjáig kerüljön be a digitális naplóba
- a választott érettségi előkészítő és az alapórás tárgy jegye együttesen érvényes
- a félévi és az év végi jegy megállapításakor a szaktanárnak lehetősége van a számtani átlagtól való eltérésre (javuló, romló tendencia esetén)
- a tanév utolsó két hetében a pedagógus lehetőséget ad a javításra a tanulóknak

2.11. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Elvek:

Otthoni felkészülés, gyakorlás szükséges ahhoz, hogy az tanórán szerzett ismeretek elmélyüljenek, bizonyos készségek fejlődjenek, ezért szükség van a házi feladatra.

A feladatok mennyisége, típusa függ az adott tantárgytól, tananyagtól, és a diákok életkori sajátosságaitól is.

A kiadott feladatnak az előzetes tudásra kell épülnie, a megtanított tananyag alapján megoldhatónak kell lennie, és törekedni kell az egyenletes terhelésre.

Fontos, hogy a házi feladatokat ellenőrizzük, értékeljük, ha szükséges, javíttassuk ki a diákokkal.

Hétvégére, iskolai szünetre nem adunk több házi feladatot, mint egyik óráról a másikra.

Lehetnek speciális feladatok, projektmunkák, melyek elkészítéséhez több idő biztosítására van szükség. Ilyen esetben az adott szaktanárral megbeszélte határidő a mérvadó.

Korlátok:

A házi feladat mennyisége, akár írásbeli, akár szóbeli, nem haladhatja meg a tanítási órán elvégezhető tananyagot.

Az óráról órára történő feladat-kijelöléskor figyelembe kell venni a diákok internetelési, számítógép-használati lehetőségét, a könyvtár állományának mennyiségi határait.

2.12. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók magatartásának értékelése

Példás magatartású az a tanuló, aki :

- betartja az iskolai házirendet;
- az önként vállalt és rábízott feladatokat elvégzi;
- kulturált magatartást tanúsít iskolán belül és kívül is;
- nincs fegyelmi büntetése;
- nincs igazolatlan órája.
- Nem lehet példás magatartása a tanulmányait változó szorgalommal teljesítő tanulónak.

Jó magatartású az a tanuló, aki:

- az iskolai házirendet betartja;
- a rábízott feladatokat elvégzi;

- legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetője van;
- max. 2 igazolatlan órája van.

Változó magatartású az a tanuló, aki:

- gyakran megszegi a házirendet;
- legfeljebb igazgatói intője van;
- max. 5 igazolatlan órája van.

Rossz magatartású az a tanuló, aki:

- a házirendet semmibe veszi és társait is megakadályozza annak megtartásában;
- nevelőtestületi figyelmeztetése van;
- 6, vagy annál több igazolatlan órája van.

A tanuló év végi magatartás jegye a félévinél eggyel jobb lehet, ha a második félévben újabb igazolatlan órái nincsenek.

A tanulók szorgalmának értékelése

Példás szorgalmú az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő egyenletes teljesítményt nyújt;
- többletfeladatokat vállal és azokat megbízhatóan elvégzi;
- valamelyik tárgyból kiváló eredményt ér el.

Jó szorgalmú az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes teljesítményt nyújt;
- órákon való aktivitása, munkához való viszonya a tőle elvárható szint alatt marad;
- többletfeladatot önként nem vállal;
- rontott tanulmányi átlageredményén.

Változó szorgalmú az a tanuló, akinek:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó;
- tanulmányi átlaga legalább 4 tizedet romlott;
- félévi és év végi osztályzata egy tantárgyból elégtelen.

Hanyag szorgalmú az a tanuló, aki:

- a követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- feladatait sorozatosan nem végzi el;
- félévi vagy év végi osztályzata több tantárgyból elégtelen

2.13. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

A tanuló magasabb évfolyamra lép, ha az évfolyam követelményeit minden tantárgyból – legalább elégséges osztályzattal – a szorgalmi időszakban rendszeren, osztályozó vizsgán vagy különbözeti vizsgán teljesítette. *Nem léphet tovább az a tanuló, aki valamelyik tantárgy követelményrendszerét – neki felróható vagy fel nem róható okokból – nem teljesítette.*

Annak feltétele, hogy a tanuló magasabb évfolyamon folytathassa tanulmányait, minden tárgyból a tanév végéig (augusztus 31.) megszerzett elégséges vagy annál jobb osztályzat. Az elégtelen osztályzatot a tanuló pótvizsgán javíthatja elégséges vagy annál jobb osztályzatra. Betegség vagy egyéb ok miatti mulasztás esetében a tanuló osztályozó vizsgát tehet.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

2.14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. A szociális hátrányokkal küzdő családokból érkező gyerekek egyéni gondviselést, bánásmódot, felzárkóztatást igényelnek. A szociális hátrány, lemaradás nem akadályozhatja a gyermek fejlődését, sikeres munkavégzését. Ezért a hátránykompenzáció minden pedagógus feladata.

Mint közoktatási feladatokat ellátó és egyidejűleg a Magyarországi Református Egyház kebelébe tartozó nevelési intézmény, természetesnek tartjuk, hogy részévé váljunk egy olyan befogadó iskolarendszernek, amelyben a különböző háttérrel rendelkező gyermekek, ill. fiatalok egy csoportban, egy közösségen belül nevelődnek. Erre a fenntartó által kiadott Esélyegyenlőségi program is kötelez bennünket. Tevékenységünkkel olyan pedagógiai környezet kialakításán fáradozunk, amelyen belül az iskola és a pedagógus a tőle telhető legnagyobb mértékben alkalmazkodik a tanulók körében tapasztalható szociális és kulturális háttérbeli, képességbeli és tanulási szükségletekben megnyilvánuló sokféleséghez.

Együttműködésünkkel törekszünk enyhíteni a szelekciós mechanizmusok érvényesülését és lehetővé tenni a különböző társadalmi háttérű és nevelési igényű tanulók eredményes oktatását, nevelését, hozzájárulni a társadalom differenciálódásából adódó előítéletek csökkentéséhez, saját körünkön belüli megszüntetéséhez. Ennek érdekében fontosnak tartjuk, hogy intézményünk alapfeladatainak eleget tegyen, s mint intézmény hatékonyan működjön.

Ennek érdekében:

- Mindenki számára méltányos és egészséges tanulókörnyezetet alakítunk ki.
- Támogató és elfogadó keresztyén közösségbe integrálunk minden diákot.
- Biztosítjuk a mindennapi testedzést, mozgást, sportolást.
- A tanítási órákon megteremtjük a feltételeit a tanulók életkori képességeinek megfelelő és adottságaikat kihasználó differenciált munkavégzésnek.
- Igyekszünk tapasztalatot és élményszerzést segítő módszereket alkalmazni.
- Törekszünk a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésére.
- Segítjük az önálló tanulás képességének és a tanuláshoz való pozitív attitűdnek a kialakulását
- A színvonalas oktatáshoz egyenlő hozzáférési esélyt igyekszünk teremteni a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók számára azáltal is, hogy az iskolai osztályközösségen belül esetlegesen meginduló kirekesztési tendenciákat, folyamatokat észrevételezzük és kezeljük.
- Megfelelő információkkal, egyéni beszélgetésekkel segítjük a fiatalok továbbtanulását, pályaválasztását.

- Az idegen nyelveket, az informatika tantárgyakat (7. és 8. osztályban a matematikát is) osztott csoportban tanítjuk, megteremtve ezzel az eltérő ütemű előrehaladás és az intenzív egyéni munka feltételeit.
- A hátrányos helyzetű gyermekek szabadidős tevékenységét és tanulmányi előmenetelét folyamatosan figyelemmel kísérik az osztályfőnökök.
- Amennyiben a szociálisan hátrányos helyzet beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségeket eredményez, a pedagógusok, az ifjúságvédelmi felelős és a szülő együttműködésnek kialakítására törekszünk a segítségnyújtás érdekében.
- Az iskolában segítséget nyújtunk a szabadidő hasznos eltöltéséhez.
- Ha a rendelkezésre álló eszközökkel nem tudjuk visszaszorítani a tanulókat veszélyeztető hatásokat, segítséget kérünk a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó intézményektől. Hosszú távon igyekszünk feltárni a - bár csekély számú - lemorzsolódás iskolán belüli és azon kívüli okait, és kompenzációs technikákat kimunkálni.

2.15. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elemek

Iskolánk világnézetileg elkötelezett egyházi intézmény, ezért kiemelten fontosnak tartjuk a keresztyén, református értékek megélését, továbbadását az utánunk következő generáció tagjai felé. Elvárásunk iskolánk minden tanára és munkatársa felé a keresztyén értékrend szerinti élet, amelynek nélkülözhetetlen része a felekezeti hovatartozásnak megfelelő gyülekezeti tagság. Tanáraikat és munkatársaikat bátorítjuk és támogatjuk abban, hogy a felekezetüknek megfelelő gyülekezetükben munkálkodjanak az adott közösség növekedésén, jólétén.

2.16. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekéről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is. Ezért is kell az iskolai nevelés során kellő figyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása, a jogait érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék és a saját életükre vonatkozóan alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- környezettudatos fogyasztás,
- kritikus fogyasztói magatartás,

- a fogyasztói jogok érvényesítése.

A tanulóknak tudniuk kell, hogy fogyasztóként joguk van az alapvető szükségleteik kielégítéséhez, a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz, a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között, a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez, a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez, és az egészséges és elviselhető környezetben való élethez.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

A fogyasztási szokások a családban alakulnak ki, így az otthonról hozott hatások a legélénkebbek. Ezért elengedhetetlen a szoros együttműködés a szülők és az iskola között. Az iskola azonban segíthet abban, hogy a gyerekek tudatosan éljék meg és objektíven ítéljék meg családjuk fogyasztási szokásait, és ami jó azt megtartva, felnőtt korukra tudatos vásárlókká fejlődjenek. Az osztályfőnöki órák tematikus óráin kívül az egyes tantárgyaknál is szót ejtünk a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tudnivalókat.

matematika: kamatos kamat számítása, banki számítások

fizika: mérés (víz-, villany-, gázfogyasztás mérése)

magyar: reklámszövegek elemzése; a különböző irodalmi művek, filmek elemzésének egyik szempontja lehet a fogyasztás és annak hatása

biológia: egészséges táplálkozás

kémia: élelmiszerbiztonság és a mindennapok kémiája

informatika: internetes fogyasztás veszélyei; az internet egyes kommunikációs szolgáltatásainak használata; vásárlás, banki átutalás az interneten; adatvédelem, és informatikai biztonság; az információ hitelessége, a szerzői jog fogalmának megismerése.

médiaismeret: reklámfilmek elemzése

hittan: a fogyasztói társadalom kritikája

társadalomismeret: fogyasztói szokások és azok változása

vizuális kultúra: reklámplakátok elemzése; a fotó és a reklám hatásrendszerének feltárása.

földrajz: a fogyasztói kultúra fejlődése; tudatos, kritikus fogyasztói magatartás; az életmód és a fogyasztási szokások alakulása; vásárlási, fogyasztási szokásaink; a család gazdálkodása.

történelem: az ipari és hírközlési forradalmak jelentőségének megértése.

A fogyasztóvédelem módszertani elemei

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák: interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól; adatgyűjtés, feldolgozás információrögzítés kooperatív munkában; problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel; viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, fogyasztói kosár készítése); érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés).

2.17. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

A bűnmegelőzés és konfliktuskezelés tartalmi elemei

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál
- A véleménykülönbségek tiszteletére való nevelés
- Az együttműködésen alapuló konfliktusmegoldás alapelveinek ismertetése
- Az asszertív érdekérvényesítés elősegítése
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábitószer) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése, alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása

- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása
- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése

A bűnmegelőzés és konfliktuskezelés iskolai módszertanának elemei

- Mentálhigiénia, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési, illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével
- Erőszakmentes kommunikáció gyakorlása; én-üzenetek begyakorlása
- Személyiségfejlesztés
- Közösségfejlesztés

3. Az intézmény külső kapcsolatai

3.1. Kapcsolat a fenntartóval és az egyházi szervekkel

- A Tiszántúli Református Egyházkerületnek mint fenntartó testületnek az intézményt érintő tanácskozásain a gimnázium igazgatója - tanácskozási joggal - minden esetben részt vehet.
- Az Igazgatótanács ülésein az intézmény pedagógusai közül az érvényes SZMSZ-ben meghatározott személyek (2 fő) szavazati joggal jelen vannak.
- Az Egyházkerületi Tanügyi Hivatal, illetve annak vezetője, a főtanácsos napi munkakapcsolatban van az intézménnyel, illetve annak vezetőivel.
- Az Egyházkerület 5/2000. 12.07. KGY határozatával elfogadott majd a 19/2003. 12.11. KGY határozattal módosított Szabályrendeletében előírt beszámolási, illetve jelentési kötelezettségének az intézmény határidőre, pontosan eleget tesz.
- A Gimnázium vezetője, igazgatója az IT ülésein rendszeresen, és szükség szerint soron kívül tájékoztatja a fenntartó testület elnökségét az iskola ügyeiről, eredményeiről, problémáiról.
- Az iskola egészét érintő, működését veszélyeztető eseményekről vagy problémákról azonnal tájékoztatni kell a fenntartó testület elnökségét.

- Az iskola kiemelt rendezvényeire (évnyitó, évzáró, ballagás, szalagtűző, érettségi, ünnepségek, Matula-napok) meghívást kapnak, illetve azon szerepet vállalnak a fenntartó képviselői.
- Az intézmény működéséről évente egyszer átfogó jelentés készül a fenntartó számára.
- Általános célként és alapelveként megfogalmazhatjuk azt, hogy a fenntartóval folyamatos és tárgyyszerű munkakapcsolatot alakítunk ki, mely a kölcsönös tiszteleten, egymás tájékoztatásán és megbecsülésén alapul.
- A Zsinat Iskolaügyi Osztályával és a Református Pedagógiai Intézettel való kapcsolattartás formáit a Református Köznevelési törvény szabályozza. Ebben a viszonyrendszerben is célunk az, hogy a hivatalos jelentési és adatszolgáltatási kötelezettségen túl minél több személyes és konkrét kapcsolat alakítsunk ki, amely mindkét fél munkáját nagymértékben elősegíti.

3.2. Kapcsolattartás az önkormányzati, állami szervekkel

- Az intézmény hivatalos és rendszeres kapcsolatban áll a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatallal, amely a törvényességi felügyeletet gyakorolja.
- A tanulók egészségvédelme érdekében az iskola rendszeres kapcsolatot tart a városi gyermekvédelmi hálózattal, Gyermekjóléti Központtal és szükség esetén a Drogambulanciával.
- Az intézmény fontos feladata, hogy minél szélesebb körben részt vegyen Debrecen város és a megye oktatási, kulturális rendezvényein, fórumain.
- Erőnköz és lehetőségeinkhez képest részt vállalunk a városi és megyei versenyek, továbbképzések, rendezvények lebonyolításából, megszervezéséből.
- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy más iskolák tanulói meglátogassák a Dóczy Gimnáziumban található Szabó Magda Emlékszobát.

3.3. Kapcsolattartás a református iskolákkal

- Intézményünk a református iskolarendszer része, s természetesen vállalja az ezzel járó kötelezettségeket és feladatokat.
- Iskolánk tanulói rendszeresen részt vesznek a református iskolák versenyein, pályázatain.

- Intézményünk elsősorban a Református Pedagógiai Intézet éves verseny- és rendezvény naptárában szereplő alkalmakon való részvételt támogatja anyagilag és erkölcsileg.
- Intézményünk felvállalja versenyek és továbbképzések évenkénti rendszeres, illetve egy-egy alkalomra szóló megrendezését.
- Anyagilag és erkölcsileg is támogatja a határon túli magyar református iskolákat.
- A többi református intézmény pedagógusaival az Országos Református Tanáregyesület révén is tartja kapcsolatot.

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai program módosítását az intézmény nevelőtestülete év hó napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt:, év hónap nap

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

P. H.

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt:, év hónap nap

.....

igazgató

P. H.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 32.§ (1) bekezdés i) pontja alapján a pedagógiai programot a fenntartó jóváhagyta.

Debrecen, 20.....

Dr. Fekete Károly
püspök